

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

Απολογισμός στο Λαό

Διάλογος με τον Πολίτη

ΠΑΣΟΚ

ΑΠΡ. 1985

1 Το Όραμα της Αλλαγής Γίνεται Πράξη

Η Αλλαγή έχει σήμερα ορατό έργο που είναι εγγύηση για το μέλλον.

Το ΠΑΣΟΚ μαζί με το λαό, μαζί με τον πολίτη, με το νέο δυναμισμό και την εμπειρία του, οικοδομούν ένα καλύτερο σήμερα και αύριο για την πατρίδα μας.

Αυτή η νέα πραγματικότητα και αυτές οι νέες κατακτήσεις αποτελούν την εγγύηση για τη σίγουρη και ομαλή πορεία της χώρας, για την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας, για τη διασφάλιση της Εθνικής Ανεξαρτησίας, για την προάσπιση των δημοκρατικών δεσμών και την κατοχύρωση της ελευθερίας έκφρασης και των δικαιωμάτων του πολίτη.

Το ΠΑΣΟΚ με τη συμμετοχή και την αλληλεγγύη των πολιτών δικαιώνει το όραμα γενιών για εθνική ανεξαρτησία, λαϊκή κυριαρχία, κοινωνική δικαιοσύνη. Μαζί χτίζουν την Ελλάδα της δημοκρατίας, της ειρήνης, της ανάπτυξης, της προκοπής και της ελπίδας.

Έγιναν πολλά μεγάλα και μικρά βήματα στα τρισήμισι πρώτα χρόνια της Αλλαγής.

Αναμφισβήτητα έγιναν πολλά. Δεν έγιναν όμως όλα.

Άλλωστε αυτό απαιτεί χρόνο, συνέχεια και συνέπεια. Υπήρξαν αδυναμίες και καθυστερήσεις. Έγιναν και λάθη. Όμως το έργο του ΠΑΣΟΚ στο σύνολό του αντέχει σε οποιαδήποτε σύγκριση.

Σε τρισήμισι και μόνο χρόνια Αλλαγής έγιναν πολλά περισσότερα για τους πολλούς απ' ό,τι σε πενήντα χρόνια δεξιού παρελθόντος.

Σε τρισήμισι χρόνια, σ' ένα τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, δεν ήταν φυσικά δυνατό να αλλάξουν ριζικά τα πάντα. Όμως, ένα είναι βέβαιο: ότι έχει αλλάξει η φορά των πραγμάτων.

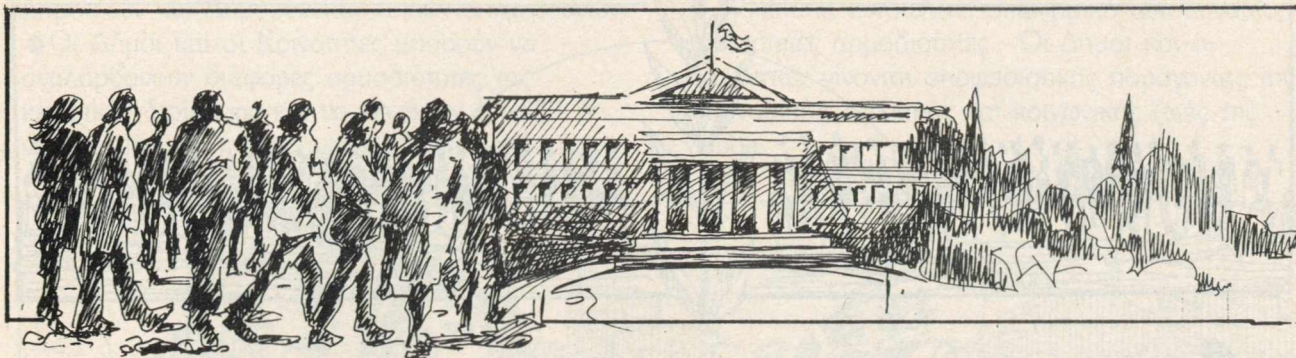
Η Αλλαγή δεν είναι πια όραμα και ελπίδα. Είναι μια χειροπιαστή πραγματικότητα.

Παρουσιάζουμε εδώ, πολύ συνοπτικά και επιλεκτικά, το έργο του ΠΑΣΟΚ στα πρώτα χρόνια της Αλλαγής. Η γνωριμία μαζί του είναι το καλύτερο όπλο μας.

Δυναμώνει τη μνήμη. Ενισχύει τη γνώση.

Εμπνέει την αυτοπεποίθηση. Ανανεώνει την ελπίδα. Οδηγεί τη δράση.

Για να ανανεώσουμε το όραμά μας, για να δυναμώσουμε τη θέλησή μας, για να συνεχίσουμε και να ολοκληρώσουμε την Αλλαγή με το Λαό, για το Λαό, με τον άνθρωπο, για τον άνθρωπο.

2 Κατοχύρωση της Δημοκρατίας: Η μεγαλύτερη κατάκτηση της Αλλαγής

Με την Αλλαγή της 18 Οκτώβρη 1981, η Δημοκρατία επανήλθε και εγκαθιδρύθηκε οριστικά στην κοιτίδα της. Ο κόσμος σήμερα μπορεί να εκφράζεται χωρίς φόβο ελεύθερα. Αυτός ο άνεμος ελευθερίας και δημοκρατίας, η εξαφάνιση του φόβου του χωροφύλακα και της σκιάς του παρακράτους είναι η μεγαλύτερη κατάκτηση των πρώτων χρόνων της Αλλαγής.

Επισημαίνουμε επιγραμματικά:

- Δημιουργήθηκαν συνθήκες ελεύθερης έκφρασης του πολίτη

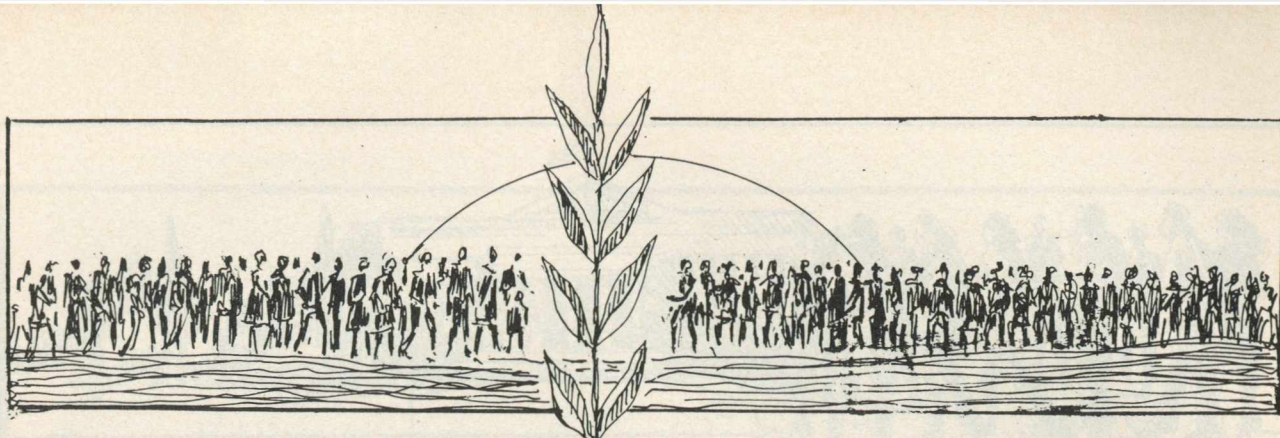
- Καταργήθηκε το αστυνομικό κράτος
- Εξαφανίσθηκε το κράτος του παρακράτους
- Καταργήθηκαν οι φάκελοι, τα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων
- Εκδημοκρατίσθηκαν και ενοποιήθηκαν τα Σώματα Ασφαλείας και καταργήθηκαν τα ΤΕΑ
- Απαγορεύθηκαν με Νόμο τα βασανιστήρια
- Θεσμοθετήθηκε το απόρρητο των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων
- Κατοχυρώθηκαν τα ατομικά, συλλογικά, συνδικαλιστικά δικαιώματα.

3 Πλάτεμα και Βάδεμα του Δημοκρατικού Πολιτεύματος

Η πολιτική πατρoneία, η κομματική συναλλαγή, ο κομματαρχισμός, το μονοκομματικό κράτος, το κράτος δυνάστης, το τέρας της γραφειοκρατίας, οικοδομήθηκαν από τη Δεξιά κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση πολλές δεκαετίες τώρα. Δεν είναι εύκολος ο δρόμος της Αλλαγής σ' αυτό το χώρο που οι ρίζες του παρελθόντος είναι βαθιές. Το ΠΑΣΟΚ παλεύει ενάντια σ' αυτή την κληρονομιά. Παίρνει μέτρα που ήδη σηματοδοτούν ένα καλύτερο αύριο.

Αναφέρουμε επιλεκτικά:

- Καταργήθηκε ο σταυρός προτίμησης
- Επιχορηγούνται τα κόμματα από το κράτος
- Θεσμοθετήθηκε η γήφος στα 18
- Ψήφος στους μετανάστες και τους ναυτικούς
- Παρέχεται η δυνατότητα έκφρασης, για πρώτη φορά, διάφορων απόψεων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- Καταπολεμείται η γραφειοκρατία
- Δίνεται μάχη ενάντια στους μεσαζόντες και κερδοσκοπούς που λυμαίνονταν το Δημόσιο
- Παραπέμπονται στον Εισαγγελέα καταχραστής του δημόσιου χρήματος που αποκαλύπτονται
- Ενισχύεται η λαϊκή κυριαρχία και οι εξουσίες του Κοινοβουλίου. Ο δεσμός της Προεδρίας μετεξελίσσεται σε υπερκομματικό εγγυητή του Δημοκρατικού πολιτεύματος.

4 Εθνική Συμφιλίωση

Η εθνική συμφιλίωση, η εθνική ομοθυμία, η εθνική λαϊκή ενότητα, αποτελούν κυρίαρχες αρχές του ΠΑΣΟΚ. Είναι ο μόνος δρόμος που εγγυάται την ομαλή πορεία της χώρας, τη συνέχιση και το βάδμα της Δημοκρατίας. Το ΠΑΣΟΚ εγγυητής της ομαλότητας, της συμφιλίωσης και της Αλλαγής κάνει πράξη αυτές τις αρχές:

- Αναγνωρίσθηκε η Εθνική Αντίσταση
- Ελεύθερος επαναπατρισμός των πολιτικών προσφύγων και απόδοση των περιουσιών τους

- Καταργήθηκαν οι γιορτές μίσους
- Συνταξιοδοτούνται οι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης
- Μέτρα για την αποκατάσταση των παλιννοστούντων μεταναστών και πολιτικών προσφύγων
- Σεβασμός στην οποιαδήποτε πολιτική ιδεολογία
- Ενεργός προσπάθεια να αποτραπούν οι πράξεις εθνικού διχασμού και μισαλλοδοξίας, ο διαχωρισμός σε δεξιούς και αριστερούς πολίτες.

5 Αποκέντρωση, Λαϊκή Κυριαρχία, Συμμετοχή

Η αποκέντρωση, η λαϊκή κυριαρχία, η συμμετοχή του λαού στις αποφάσεις που τον αφορούν, η ουσιαστική ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποτελούν κυρίαρχο στόχο της Αλλαγής. Αυτό το όραμα ήδη γίνεται, με σταθερά βήματα, καθημερινή πράξη. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες από ουραγοί του Συστήματος μεταβάλλονται σε πρωταγωνιστές της πολιτικής και οικονομικής ζωής, γίνονται κύριος μοχλός ανάπτυξης και πολιτικής εξουσίας. Επιλογή από τα βήματα που σηματοδοτούν αυτή την πορεία είναι και τα ακόλουθα:

- Μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες από το κέντρο στην περιφέρεια
- Εισάγονται δεσμοί λαϊκής συμμετοχής: Νομαρχιακά Συμβούλια, Συνοικιακά Συμβούλια, Λαϊκές Συνελεύσεις, Κοινωνικοποιήσεις, Εποπτικά Συμβούλια.
- Ο πολίτης συμμετέχει στην κατάρτιση του βετούς και στα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης.
- Ενισχύεται και αναβαθμίζεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Αυξάνονται σημαντικά οι άμεσες επιχορηγήσεις υπέρ των Δήμων και Κοινοτήτων
- Επιδοτούνται με μεγάλα κονδύλια Δήμοι και Κοινότητες για κοινωφελή έργα που συντελούνται σε πρωτοφανή κλίμακα

Άμεσες Επιχορηγήσεις ΟΤΑ

1981 → 6,5 δισ.

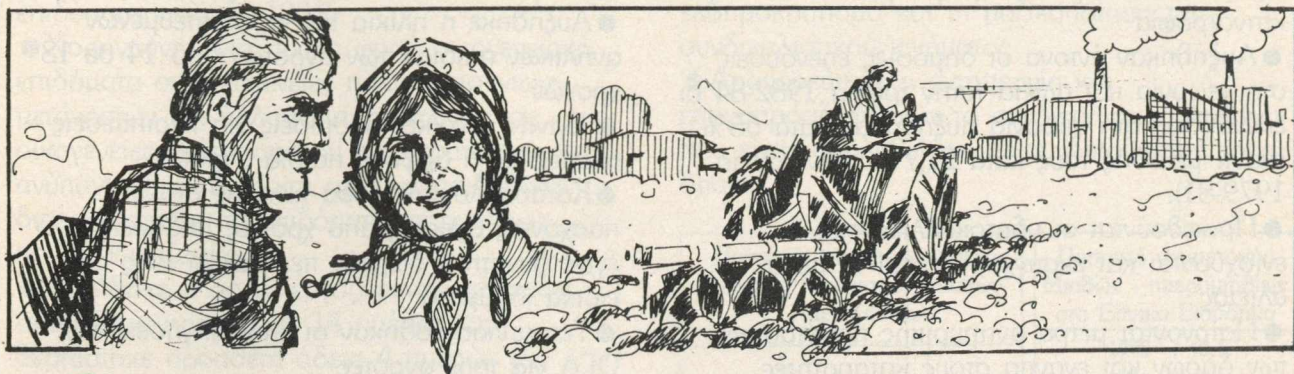
1984 → 26,1 δισ.

- Παραχωρούνται εκτάσεις και οικήματα από το Δημόσιο και ειδικότερα από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου σε Δήμους και Κοινότητες
- Παραχωρούνται από τον ΕΟΤ στους Δήμους και τις Κοινότητες ξενοδοχεία και εγκαταστάσεις αναψυχής
- Δημόσιες εκτάσεις και κτήματα διάφορων φορέων ανοίγουν τις πύλες τους για το λαό, διαμορφώνονται κατάλληλα σε συνεργασία με την ΤΑ και μεταβάλλονται σε πάρκα αναψυχής.
- Προωθείται και ενισχύεται η δημιουργία

Δημοτικών και Δημοσυνεταιριστικών επιχειρήσεων

● Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να αναλαμβάνουν διάφορες αρμοδιότητες της κεντρικής διοίκησης και να εκτελούν έργα με το νέο δεσμό των προγραμματικών συμφωνιών.

● Διοικητική αυτοτέλεια, οικονομική αυτοδυναμία, ουσιαστικές αρμοδιότητες - Οι Δήμοι και οι Κοινότητες γίνονται αποφασιστικός παράγοντας της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής της χώρας.

6

Για τον Αγρότη και την Αγρότισσα

Με την Αλλαγή της 18 Οκτώβρη 1981, ο αγρότης και η αγρότισσα έπαυσαν να είναι οι φτωχοί συγγενείς της οικονομικής και πολιτικής ζωής του τόπου. Απέκτησαν φωνή που ακούγεται, το εισόδημα, οι συνθήκες ζωής, η σύνταξή τους, βελτιώνονται σημαντικά. Το φάρμακο είναι τώρα δωρεάν, η ιατρική περίθαλψη βελτιώνεται, έργα υποδομής στα χωριά και στις μικρές πόλεις που χρόνιζαν γίνονται σήμερα με ταχύτατους ρυθμούς. Και με τον **εδελοντικό** συνεταιρισμό διασφαλίζονται τα συμφέροντά τους από το μεσάζοντα, προστατεύεται και αξιοποιείται η ιδιωτική τους ιδιοκτησία. Ο αγρότης ο ίδιος μπορεί να επιλέξει πότε θα συμμετάσχει και πότε θα αποσυρθεί, αν θέλει από το συνεταιρισμό. Ο αγρότης και η αγρότισσα ξέρουν γιατί γηφίζουν Αλλαγή.

Γιατί αυτή η Αλλαγή είναι δική τους.

● Καθιερώθηκε η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

● Δημιουργούνται πολλά Κέντρα Υγείας στην ύπαιθρο

● Αυξάνεται σημαντικά το αγροτικό εισόδημα

(κατά 12,9% στην τριετία 1981-84 σε πραγματικές τιμές έναντι 9% στην τριετία 1978-81)

● Παρέχονται καλύτερες τιμές στα αγροτικά προϊόντα που υπερκαλύπτουν τον πληθωρισμό (βλ. και πίνακα)

● Εκσυγχρονίζεται η Αγροτική Τράπεζα, δίνονται σημαντικές αυξήσεις και καθιερώνεται η διαφάνεια στα αγροτικά δάνεια

● Υπερτριπλασιάστηκαν οι αγροτικές συντάξεις (βλ. πίνακα)

● Αυτοτελής σύνταξη, επίδομα τοκετού (20.000 δρχ.) και επίδομα εγκυμοσύνης και τοκετού (40.000 δρχ.) στην αγρότισσα

● Ενισχύθηκαν, εκδημοκρατίστηκαν και μαζικοποιούνται οι Αγροτικοί Σύλλογοι

● Θεσμοδετήθηκαν οι εδελοντικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί

● Γίνονται εκτεταμένα προγράμματα επιμόρφωσης για στελέχη γεωργικών συνεταιρισμών

● Στελεχώνονται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και οι συνεταιρισμοί με γεωπόνους, κτηνίατρους, δασολόγους, ιχθυολόγους

Πληθωρισμός και αυξήσεις τιμών προϊόντων	Ποσοστό Αύξησης Μεσομακροπρόθεσμων Δανείων στους Αγρότες	Ποσοστό Αύξησης Δανείων για καλλιέργειες
1982 → 20% → 23,2%	1981 - 1984 → 105%	1981 - 1984 → 89,25%
1983 → 20% → 24%	1978 - 1981 → 12,4%	1978 - 1981 → 29,9%
1984 → 18% → 20%		

- Παίρνονται μέτρα για βελτίωση της διακίνησης των αγροτικών προϊόντων καθώς και για την προστασία και αξιοποίηση των καλλιεργειών

- Ιδρύονται κτηνοτροφικές ζώνες και νέα σφαγεία και παίρνονται μέτρα για την κτηνοτροφία

- Αυξήθηκαν έντονα οι δημόσιες επενδύσεις στη γεωργία και αλιεία (στην τριετία 1982-84 οι επενδύσεις στη γεωργία αυξήθηκαν κατά 65% έναντι μείωσής τους κατά 21,7% στην τριετία 1979-81).

- Προωδούνται οι υδατοκαλλιέργειες, ενισχύονται και εκσυγχρονίζονται τα μέσα αλιείας

- Παίρνονται μέτρα αντιπυρικής προστασίας των δασών και ενάντια στους καταπατητές

- Προωθείται το εθνικό κτηματολόγιο

- Παραχωρούνται εκτάσεις γης σε ακτήμονες

- Συνταξιοδοτούνται οι αγρότες στα 25 χρόνια, μετά το 21ο έτος, χωρίς τον περιορισμό της πενταετίας

- Θεσμοδετείται η άδεια στους αγρότες

- Αυξήθηκε η ηλικία των προστατευμένων ανήλικων παιδιών των αγροτών από 14 σε 18 χρονών

- Έγιναν ευνοϊκές ρυθμίσεις για περιπτώσεις αναπηρίας ή ορφανά παιδιά αγροτών

- Καταβάλλονται έξοδα κίνησης στους πάσχοντες αγρότες από χρόνιες παθήσεις, ενώ έγινε δυνατή η δωρεάν περιδαλγή τους σε ειδικά ιδρύματα

- Τετραπλασιάσθηκαν οι επιχορηγήσεις του ΟΓΑ για τους αγρότες

Σύνταξη σε Αγρότη και Αγρότισσα

Αύγ. 1981 → 4.500 δρχ.

Μάρς 1985 → 14.000 δρχ.

Αύξηση Επενδύσεων στη Γεωργία

1981 - 1984 → + 18%

1978 - 1981 → - 21%

Επιχορηγήσεις του ΟΓΑ

1982 - 1985 → 291,9 δισ. δρχ.

1978 - 1981 → 78,6 δισ. δρχ.

7

Για τον Εργάτη και τον Υπάλληλο

Το ΠΑΣΟΚ ανέλαβε το τιμόνι της χώρας σε δύσκολα χρόνια, σε χρόνια που όλη η υφήλιος μασιίζεται από διεθνή οικονομική κρίση. Κι ενώ σε άλλες χώρες στη Δύση και στην Ανατολή, το εισόδημα των εργαζομένων παραμένει στάσιμο ή συμπιέζεται, η Αλλαγή ακολουθεί αντίθετο δρόμο. Διασφαλίζει και αυξάνει το εισόδημα των εργατών και υπαλλήλων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, ιδιαίτερα των χαμηλόμισθων, αυξάνει τις συντάξεις, βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας. Καταργεί τον κρατικό συνδικαλισμό των εργατοπατέρων του παρελθόντος και ανοίγει το δρόμο για ένα αυτοδύναμο, μαζικό, δημοκρατικό, πολιτικοποιημένο συνδικαλιστικό κίνημα.

Ο εργάτης και ο υπάλληλος γνώρισε καλά επί των ημερών της Δεξιάς, την πολιτική της μονόπλευρης λιτότητας για τους πολλούς και της χλιδής για τους λίγους. Γνώρισε καλά την εκμετάλλευση του μεγάλου κεφάλαιου και του σημερινού γνήσιου εκφραστή του, τη ΝΔ. Και συμπαρατάσσεται στο δρόμο της Αλλαγής. Γιατί ο δρόμος της Αλλαγής είναι δικός του δρόμος.

- Θεσμοδετήθηκε η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή

- Σε πρωτοφανή έκταση αυξήθηκαν οι κατώτατοι και μέσοι μισθοί και ημερομίσθια. Στην τριετία 1981-84, οι κατώτατοι μισθοί και ημερομίσθια αυξήθηκαν σε πραγματικές τιμές κατά 37,5% έναντι μείωσής τους κατά 10%

στην προηγούμενη τριετία 1978-81

- Θεσπίστηκε η άδεια των 4 εβδομάδων
- Καδιερώθηκε η εργάσιμη εβδομάδα των πέντε ημερών και 40 ωρών
- Θεσπίστηκαν φορολογικές ελαφρύνσεις για τους μισθωτούς και αυξήθηκαν τα οικογενειακά επιδόματα κατά 40-100%
- Χορηγούνται για πρώτη φορά οικογενειακά επιδόματα σε οικογένειες παλιννοστούντων μεταναστών και πολιτικών προσφύγων, σε οικογένειες φυλακισμένων και στρατιωτών, σε ανύπαντρες μητέρες και ορφανά παιδιά, και διπλασιάστηκαν τα επιδόματα σε ανάπηρα παιδιά εργαζομένων
- Αυξήθηκε η άδεια εργαζόμενων φοιτητών σπουδαστών από 6 σε 14 ημέρες και θεσπίστηκε πρόσθετη άδεια 4 ημερών για ανάπηρους εργαζόμενους
- Αυξήθηκε η άδεια μητρότητας για εργαζόμενες γυναίκες από 12 σε 14 εβδομάδες και θεσπίστηκε η γονική άδεια
- Μπήκε φραγμός στις ομαδικές απολύσεις με το Ν. 1387/83 και μειώθηκαν τα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης

Κατώτατος Μισθός	Κατώτατο Ημερομίσθιο
Οκτ. 1981 → 13.037 δρχ.	Οκτ. 1981 → 600 δρχ.
Απρ. 1985 → 31.932 δρχ.	Απρ. 1985 → 1.422 δρχ.

- Ρυθμίστηκαν θέματα εργαζόμενων σε Κοινωφελείς Οργανισμούς και τις Τράπεζες καθώς και ειδικών κατηγοριών (ξενοδοχοϋπάλληλοι, αλιεργάτες κ.λπ.)
- Θεσμοθετήθηκε η 135 Διεθνής Σύμβαση Εργασίας, καθιερώνονται οι επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας στη βιομηχανία, λήφθηκαν μέτρα για την προστασία των εργαζομένων στη Μέση Ανατολή, καθώς και για την ασφάλεια των εργαζομένων στα ναυπηγεία και στην οικοδομή
- Ενεργοποιήθηκε η Επιθεώρηση Εργασίας, γίνεται συστηματική ενημέρωση για την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων, και καθιερώθηκαν έλεγχοι στους χώρους εργασίας

για την τήρηση των όρων υγιεινής και ασφάλειας

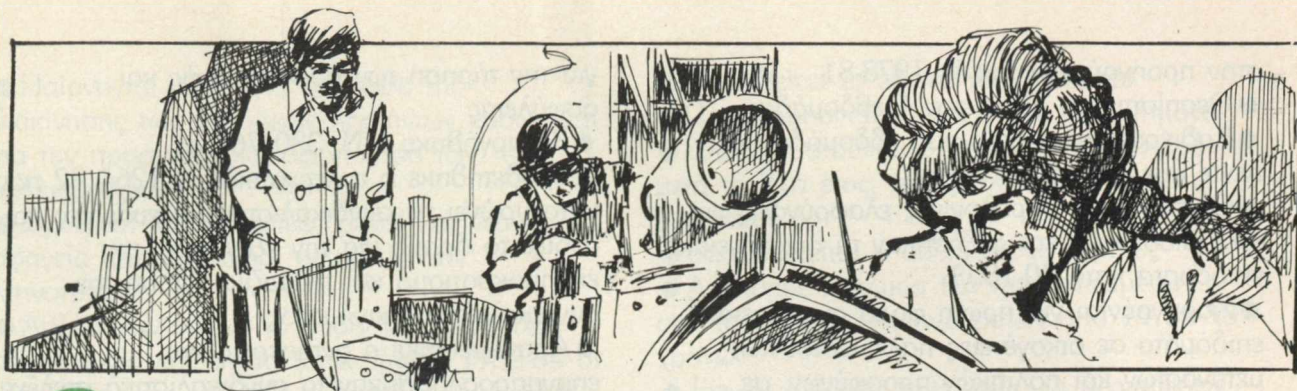
- Καταργήθηκε ο Ν. 330/76 και δεσμοδετήθηκε ο φιλεργατικός Ν 1264/82 που κατοχυρώνει τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και άνοιξε το δρόμο για την εξυγίανση, τον εκδημοκρατισμό και τη μαζικοποίηση του συνδικαλιστικού κινήματος
- Απαγορεύτηκε η γνταπεργία και επαναπροσλήφθηκαν τα συνδικαλιστικά στελέχη που είχαν απολυθεί για τη συνδικαλιστική τους δράση

Ποσοστό Αποπληθωρισμένης Αύξησης Κατώτατων Μισθών- Ημερομισθίων		Ποσοστό συμμετοχής Μισθών - ημερομισθίων στο Εθνικό Εισόδημα
		1978 → 42,4
		1979 → 43,2
		1980 → 42,5
		1981 → 43,2
		1982 → 45,1
		1983 → 45,9
		1984 → 48,0

	Μισθοί	Ημερ/σθια
1981 - 1984 →	+ 40 %	+ 35 %
1978 - 1981 →	- 9,2 %	- 10,3 %

- Υπερδιπλασιάστηκαν οι συντάξεις του ΙΚΑ (από 9.000 το 1981 σε 27.000 το 1985) και των άλλων Ταμείων, καθιερώθηκε η επικουρική σύνταξη για όλους τους εργατοϋπάλληλους, επεκτάθηκε το ΙΚΑ σε όλη τη χώρα και μειώθηκε το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των οικοδόμων στα 58 χρόνια
- Μονιμοποιήθηκαν οι 90.000 έκτακτοι υπάλληλοι του Δημοσίου
- Καδιερώθηκαν για πρώτη φορά εκτεταμένα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού για εργαζομένους και συνταξιούχους (400.000 άτομα το 1985)
- Αυξήθηκαν κατά 700% τα στεγαστικά δάνεια και το κατασκευαστικό έργο του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (βλ. πίνακα)
- Αναβαθμίστηκαν ποιοτικά, εξανθρωπίστηκαν οι Εργατικές Κατοικίες ενώ τα στεγαστικά δάνεια και οι κληρώσεις κατοικιών γίνονται με γνήσιες διαφανείς διαδικασίες

Δραστηριότητα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας	
1954 - 1981 →	Σε 27 χρόνια λειτουργίας του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας στο παρελθόν, στεγάστηκαν 95.000 οικογένειες
1981 - 1985 →	Στα 3,5 χρόνια της Αλλαγής στεγάστηκαν 35.000 οικογένειες εργαζομένων
1983 - 1988 →	Στην πεντάετία 1983 - 1988 προβλέπεται να στεγαστούν 150.000 οικογένειες

8 Για τους Μικρομεσαίους

Η Δεξιά σήμερα προσπαθεί να ξεγελάσει και να προσελκύσει τους Μικρομεσαίους Επιχειρηματίες, κινδυνολογώντας σε βάρος της Αλλαγής και μοιράζοντας αφειδώς υποσχέσεις. Τους θυμάται πάντα μόνο προεκλογικά. Αλλά και οι ΜΜΕ θυμούνται ότι επί των ημερών της Δεξιάς αυτοί ήταν οι φτωχοί συγγενείς ενός συστήματος που εξυπηρετούσε το κλειστό κύκλωμα της ολιγαρχίας του πλούτου. Κι ενώ οι Τράπεζες έδιναν πακτωλούς δανείων και παγωμένων πιστώσεων στο μεγάλο κεφάλαιο για να ευημερούν οι βιομήχανοι και οι βιομηχανίες να κλείνουν, οι ΜΜΕ εισέπρατταν γυχία, ταλαιπωρία και προσωπικούς εξευτελισμούς. Η Αλλαγή σπρίζει στους Μικρομεσαίους τις περισσότερες ελπίδες της για να μπει η Ελλάδα στην εμπροσθοφυλακή της ανάπτυξης. Σπρίζει το Μικρομεσαίο Επιχειρηματία, το βιοτέχνη, το μαγαζάτορα, το σωστό έμπορο, το μικρό εισοδηματία, το νοικοκυραίο. Εγγυάται και σέβεται την ιδιωτική περιουσία και αξιοποιεί την υγιή ιδιωτική πρωτοβουλία. Στις εκλογές που έρχονται οι ΜΜ θα ζυγίσουν καλά την γύφο τους. Θα αρνηθούν να ξαναγίνουν οι φτωχοί συγγενείς των ολίγων του πλούτου. Θα στρατευθούν εδώ που ανήκουν, στο μπλοκ των δυνάμεων της Αλλαγής και της ελπίδας.

● Υπερδιπλασιάστηκαν οι Τραπεζικές πιστώσεις στις ΜΜΕ και καθιερώνεται η διαφάνεια, απλούστευση και η επιτάχυνση των διαδικασιών δανειοδότησης

● Παρέχονται δάνεια ως 30 εκ. δρχ. από τον ΕΟΜΜΕΧ με ευνοϊκούς όρους και δεσμοδετήθηκε η δημιουργία ασφαλιστικού κεφαλαίου για παροχή εγγυήσεων στη βιοτεχνία

● Θεσπίστηκαν σοβαρές φορολογικές ελαφρύνσεις και διευκολύνσεις για καθυστερημένες οφειλές, ενώ έγινε δικαιότερη η φορολόγηση μικρών-προσωπικών εταιριών

● Επιμκύνθηκε η διάρκεια (από 5 σε 8 μήνες) των Γραμματειών πελατείας των ΜΜΕ που δίνονται ως ενέχυρο στις Τράπεζες

● Ιδρύθηκε κέντρο ενημέρωσης των ΜΜΕ και προωθούνται οι καινοτομίες από τον ΕΟΜΜΕΧ

● Επιλύθηκε το πρόβλημα της επαγγελματικής στέγης με δίκαιο τρόπο

● Επιδοτούνται οι ΜΜ Επιχειρήσεις για νέες προσλήψεις, ενώ αναβαθμίστηκε και εκσυγχρονίστηκε η τεχνική εκπαίδευση σύμφωνα και με τις ανάγκες των ΜΜΕ

● Ιδρύθηκε η εταιρεία ΠΡΟΜΕΤ με κύριο στόχο τη διάθεση πρώτων υλών, χαμηλές τιμές, σε ΜΜΕ, Κοινοπραξίες και Συνεταιρισμούς

● Θεσπίστηκε ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση βιοτεχνικών-χειροτεχνικών επιχειρήσεων στα νησιά

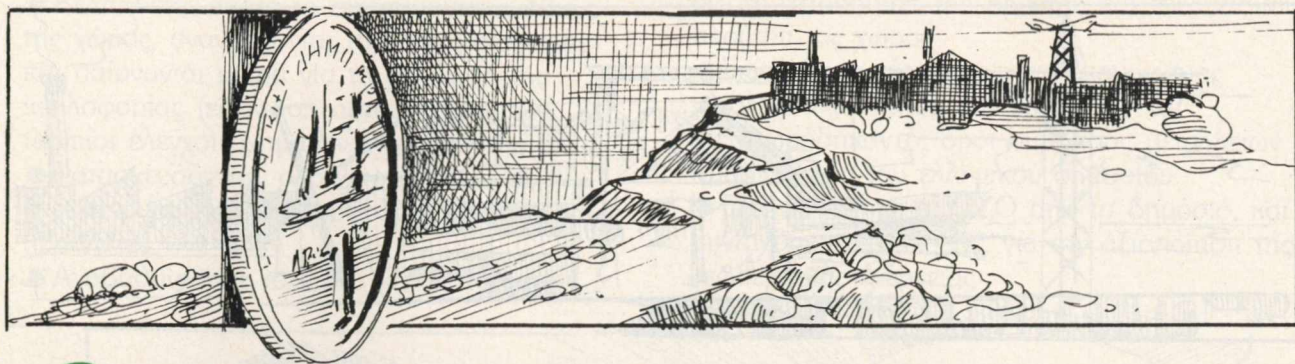
● Προωθείται η ελληνοποίηση των κρατικών προμηθειών (μεγάλες παραγγελίες από τη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ, το Υπ. Εθν. Άμυνας και άλλους φορείς σε εγχώριες εταιρείες) και καταπολεμείται η ξενομανία

● Οι ΜΜΕ αποκτούν πρόσβαση για πρώτη φορά στις κρατικές προμήθειες, μέσα από δίκαιο σύστημα παρέμβασης του ΕΟΜΜΕΧ

● Τα κέρδη των ΜΜΕ (10-99 άτομα-στοιχεία) (ICAP-HELLAS) αυξήθηκαν κατά 79% το 1983, ενώ αντίθετη εικόνα παρουσιάζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις

● Οι συντάξεις των ασφαλιστικών ταμείων των ΜΜ αυξήθηκαν στην περίοδο της Αλλαγής όσο ποτέ στο παρελθόν (βλ. πίνακα), βελτιώθηκε η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και αποδόθηκε ο παρακρατούμενος κοινωνικός πόρος στο ΤΕΒΕ και το ΤΑΕ

● Θεσπίστηκε για πρώτη φορά ή βελτιώθηκε η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε Ταμεία Μικρομεσαίων που υστερούσαν στον τομέα αυτό όπως το ΤΕΒΕ, το ΤΣΑ, κ.λπ.

9 Ο δύσκολος δρόμος για το νοικοκύρεμα της Οικονομίας

Το ΠΑΣΟΚ κληρονόμησε από τη ΝΔ πληθωρισμό 26%, τεράστια ελλείμματα, άδεια ταμεία, ανεργία και υποαπασχόληση, προβληματικές επιχειρήσεις, ανυπαρξία βιομηχανικής υποδομής, δυσκίνητη και υποανάπτυκτη δημόσια διοίκηση, ανεπαρκέστατο και εχθρικό τραπεζικό σύστημα. Κληρονόμησε μια άρρωστη οικονομία χτισμένη στην άμμο. Και ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας σε μια δύσκολη περίοδο - σε μια εποχή που ολόκληρη η υφήλιος μαστίζεται από παρατεταμένη οικονομική κρίση.*

Στα τρισήμισι χρόνια της Αλλαγής δεν έγιναν βέβαια θαύματα. Όμως, παρ' όλη τη διεθνή κρίση, τη βαριά κληρονομιά του παρελθόντος και την υπονόμευση του εθνικού νομίσματος από τη Δεξιά, μπήκαν οι βάσεις για το νοικοκύρεμα της οικονομίας. Σύμφωνα και με τις προβλέψεις διεθνών οργανισμών και ινστιτούτων διαγράφεται σήμερα μια συγκρατημένα αισιόδοξη οικονομική προοπτική. Συγκεκριμένα:

- Ο πληθωρισμός μειώθηκε από 26% το 1981 σε 18% το 1984 με προοπτικές για περαιτέρω μείωση

- Ο πνάριθμος των ειδών διατροφής μειώθηκε από 28,7% το 1981 σε 17% το 1984

- Το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών μειώθηκε από 2,4 δισ. δολ. σε 2 δισ. δολ.

- Το έλλειμμα του δημόσιου τομέα μειώθηκε από 15% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος σε 11%

- Μειώθηκαν ή και ισοσκελίστηκαν τα ελλείμματα των περισσότερων δημόσιων Οργανισμών

- Το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα αυξήθηκε κατά 2,5% το 1984 και προβλέπεται να αυξηθεί κατά το ίδιο περίπου ποσοστό το 1985

- Η βιομηχανική παραγωγή που ήταν μειωμένη κατά 2,5% το 1981 αυξήθηκε κατά 1,7 το 1984

- Οι ιδιωτικές επενδύσεις από 23,8 δισ. δρχ. το 1981 αυξήθηκαν σε 60 δισ. το 1984

- Οι εξαγωγές, που το 1981 είχαν μειωθεί κατά 12%, αυξήθηκαν κατά 18,6% το 1984

- Οι τραπεζικές καταθέσεις και οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν σημαντικά, ιδιαίτερα τελευταία, γεγονός που αποτελεί ένδειξη βελτίωσης της οικονομικής συγκυρίας

- Βελτιώθηκε η διεθνής δανειοληπτική θέση της χώρας, ή αλλιώς η δυνατότητα να συνάπτουμε δάνεια στη διεθνή χρηματαγορά με ευνοϊκούς όρους

- Εξυγιάνθηκαν πολλές υπερχρεωμένες - προβληματικές επιχειρήσεις

- Παίρνονται μέτρα για τη βελτίωση του κυκλώματος εμπορίας προϊόντων, καθώς και για την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος

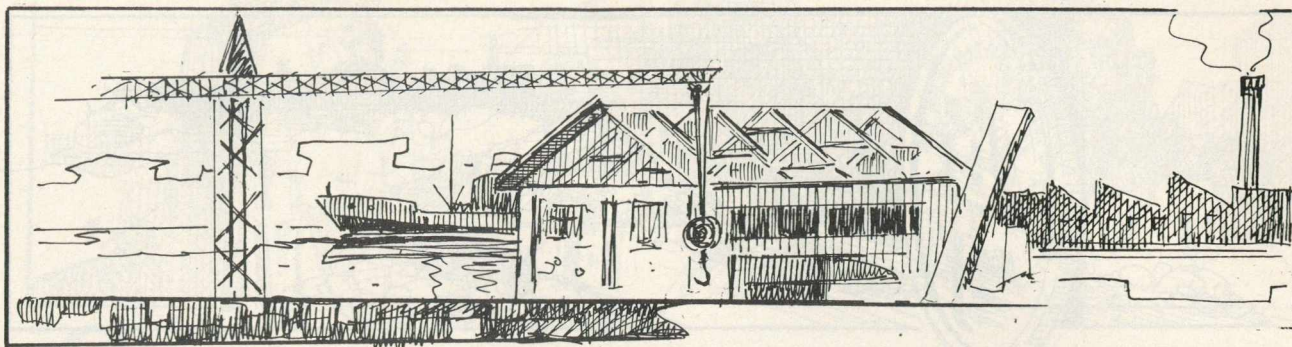
Εθνικό Εισόδημα		
1981	→	0
1984	→	2,5%

Εξαγωγές		
1981	→	12%
1984	→	+18,6%

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή		
1981	→	26%
1984	→	18%

Δείκτης Τιμών Τροφίμων		
1981	→	28,7%
1984	→	17%

Βιομηχανική Παραγωγή		
1981	→	-2,5%
1984	→	+1,7%

10 Αυτοδύναμη Ανάπτυξη, Δημόσια Έργα, Ενέργεια

Η αυτοδύναμη ανάπτυξη είναι προϋπόθεση και συνακόλουθο της εθνικής ανεξαρτησίας, της λαϊκής κυριαρχίας, της δημοκρατίας, που επαγγέλλεται το ΠΑΣΟΚ. Αποδέσμευση από την ξένη εξάρτηση, σωστή αξιοποίηση των ανεκμετάλλευστων παραγωγικών δυνάμεων της χώρας, λαϊκή συμμετοχή, δημοκρατικός προγραμματισμός στην αναπτυξιακή προσπάθεια, συνιστούν τα κύρια δεδομένα αυτής της προοπτικής.

Στα τρισήμισι χρόνια της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ μπορεί να μην άλλαξε ριζικά η δομή της οικονομίας. Όμως, έχει αλλάξει οριστικά η φορά των πραγμάτων.

Η κατάσταση της οικονομίας βελτιώνεται σταθερά, κατασκευάζονται έργα υποδομής σε πρωτοφανή κλίμακα που αλλάζουν την όψη της χώρας, αναπτύσσεται δυναμικά η περιφέρεια, η ξεχασμένη και υποβαθμισμένη Ελλάδα, αξιοποιείται ο ορυκτός πλούτος, οι πόλεις και τα χωριά ανασυγκροτούνται. Και πάνω απ' όλα χτίζονται δεσμοί λαϊκής κυριαρχίας, αποκέντρωσης, δεσμοί συμμετοχής και ενεργοποίησης του πολίτη στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Τα δημόσια έργα σήμερα δεν αποφασίζονται όπως παλιά από τους κομματάρχες, αλλά προγραμματίζονται σωστά με γνώμονα τις ανάγκες και τις απόψεις των πολιτών.

Βελτιώνουν την υποδομή, την ποιότητα ζωής και συμβάλλουν στη διεύρυνση των ευκαιριών απασχόλησης. Τα έργα της Αλλαγής όταν εξαγγέλλονται αρχίζουν αμέσως, είναι ποιοτικά αναβαθμισμένα και δε χαρακτηρίζονται από σπατάλες, υπερβάσεις και παραβάσεις όπως παλαιότερα.

Σήμερα σπέρνουμε τους καρπούς της αυτοδύναμης ανάπτυξης της χώρας. Αυτοί οι

καρποί δεν αποδίδουν άμεσα. Είναι όμως οι καλύτερες υποθήκες για το όχι πολύ μακρινό αύριο.

Αλλά ας επισημάνουμε επιγραμματικά μερικά επί μέρους σημεία:

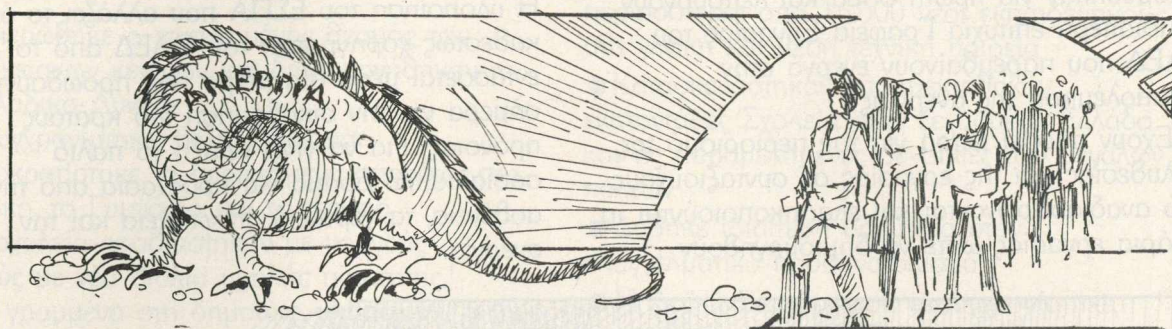
- Για πρώτη φορά καταρτίστηκε με ευρεία λαϊκή συμμετοχή, ολοκληρώθηκε και υψίστηκε από τη Βουλή πενταετής πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης
- Καταρτίζονται προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης
- Δημόσια έργα, έργα υποδομής εκτελούνται σε πρωτοφανή κλίμακα σ' όλη την Ελλάδα: δρόμοι, λιμάνια, αποχετεύσεις, υδρεύσεις, βιολογικοί καθαρισμοί, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, παιδικοί σταθμοί, κέντρα ηλικιωμένων, εγγειοβελτιωτικά, πάρκα, δενδροφυτεύσεις, γυμναστήρια, κ.λπ.
- Σήμερα κατασκευάζονται πάνω από 10.000 δημόσια έργα σε κάθε πόλη, χωριό, συνοικία, που το συνολικό κόστος τους ανέρχεται σε 650 δισ. δραχμές
- Οι δημόσιες επενδύσεις σε έργα υποδομής ήταν 280 δισ. δρχ. το 1984 έναντι 99 δισ. το 1981
- Στην πενταετία 1983-1988 πρόκειται να δαπανηθούν πάνω από 1,3 τρισεκ. δρχ. σε δημόσια έργα
- Θεσμοθετήθηκε νέος νόμο-πλαίσιο που καθιερώνει διαφάνεια, αντικειμενικότητα, σωστό έλεγχο και ταχύτητα στις διαδικασίες ανάληψης δημοσίων έργων
- Κατασκευάστηκαν και ολοκληρώνονται σημαντικά έργα υποδομής από τη ΔΕΗ (δέκα νέοι θερμοηλεκτρικοί και υδροηλεκτρικοί σταθμοί μέχρι το τέλος του 1986) για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της χώρας, ενώ εκσυγχρονίζεται και ανανεώνεται το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο

- Βελτιώνεται ριζικά το συγκοινωνιακό δίκτυο της χώρας, ανανεώνονται τα μέσα μεταφοράς και παίρνονται μέτρα για τη βελτίωση της κυκλοφορίας (επέκταση αστικών γραμμών, τεχνικοί έλεγχοι οχημάτων, πόιντ σύστεμ κ.λπ.)
- Κατασκευάζονται, ολοκληρώνονται και επεκτείνονται πολλά αεροδρόμια, λιμάνια και προβλήτες
- Αναβαθμίσθηκε το ΙΓΜΕ και ΔΕΠ για τη

σωστή αξιοποίηση του ορυκτού και ενεργειακού πλούτου της χώρας

- Συντάχθηκε νέος σύγχρονος κανονισμός μεταλλευτικών-λατομικών εργασιών, και αναθεωρήθηκαν οι όροι σύμβασης μεταλλείων προς όφελος του ελληνικού δημοσίου

- Εξαγοράσθηκε η ΕΣΣΟ από το δημόσιο, και συντάχθηκε νέος νόμος, για την αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας

11 Η μάχη Ενάντια στην Ανεργία

Η δεξιά πολύ όγμη ανακάλυψε σήμερα την ανεργία, ξεχνώντας ότι αυτή ευδύνεται για τη γέννηση και το μεγάλωμά της. Αλλά, αν δεν υπήρχε ανεργία και υποαπασχόληση στο παρελθόν, τότε πως εξηγείται η μετανάστευση 1,5 εκ. Ελλήνων στη Δ. Γερμανία, η ερήμωση της υπαίδρου, η διόγκωση της παραοικονομίας, οι δουλειές του ποδαριού, ο παρασιτισμός, ο υπερπληθωρισμός των δημοσίων υπαλλήλων; Ποιος ευδύνεται για την ανυπαρξία βιομηχανικής υποδομής για την έλλειψη επενδύσεων στην περίοδο 1974-81; Ποιος φέρει την ευθύνη για τις προβληματικές επιχειρήσεις για τα δημόσια ελλείμματα για την άρρωστη οικονομία που παρέδωσε στη φυγή της η ΝΔ;

Η ανεργία και η υποαπασχόληση ήταν η βαριά κληρονομιά που έλαχε στο ΠΑΣΟΚ σε μια περίοδο που το ίδιο πρόβλημα μαστίζει ολόκληρη την υφήλιο.

Το ΠΑΣΟΚ σε αντίθεση με τη ΝΔ που είχε «καταργήσει» την ανεργία όπως και την πάλη των τάξεων, αναγνωρίζει την ύπαρξη του προβλήματος. Η αλήθεια είναι ότι η ανεργία δεν καταπολεμείται απ' τη μια μέρα στην άλλη. Δεν υπάρχουν μαγικές συνταγές για την αντιμετώπισή της.

Στα τρισήμισι χρόνια της Αλλαγής, μεθοδικά

έχουν παρδει μέτρα για την καταπολέμησή της. Και τώρα που η οικονομία βγαίνει από την κακοδαιμονία του παρελθόντος, υπάρχουν περισσότερο αισιόδοξες προοπτικές. Προοπτικές που μόνο το ΠΑΣΟΚ μπορεί να εγγυηθεί. Γιατί η ανεργία δεν είναι συμβιβάσιμη με το Σοσιαλισμό.

- Καδιερώθηκαν για πρώτη φορά προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης με τα οποία δόθηκε δουλειά σε πάνω από 42.000 άνεργους, σε περισσότερους από 600 Δήμους και Κοινότητες και 4.500 Μικρομεσαίες κυρίως επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς, κ.λπ.

- Με το ειδικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση της ανεργίας ύγους 17 δις., τα εκτεταμένα δημόσια έργα και τα προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης έχουν δοθεί δουλειά, μόνιμη ή προσωρινή σε περισσότερο από 140.000 άνεργους συνολικά

- Ιδρύθηκε ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και παίρνονται μέτρα, για τη διασφάλιση της θέσης 70.000 περίπου εργαζομένων που εξαρτώνται από τη λειτουργία των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων

- Αξιοποιούνται οι κρατικές προμήθειες προς όφελος της εγχώριας παραγωγής, παίρνονται μέτρα για την αύξηση των εξαγωγών που ήδη αποδίδουν και καταπολεμάται συστηματικά η

ξενομανία στις καταναλωτικές προτιμήσεις.
Επιμένουμε ελληνικά

- Αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται ριζικά η επαγγελματική εκπαίδευση και ο επαγγελματικός προσανατολισμός

- Παρέχονται κίνητρα για τη συγκράτηση ή μετεγκατάσταση του πληθυσμού στην περιφέρεια και ενισχύονται παραγωγικές πρωτοβουλίες

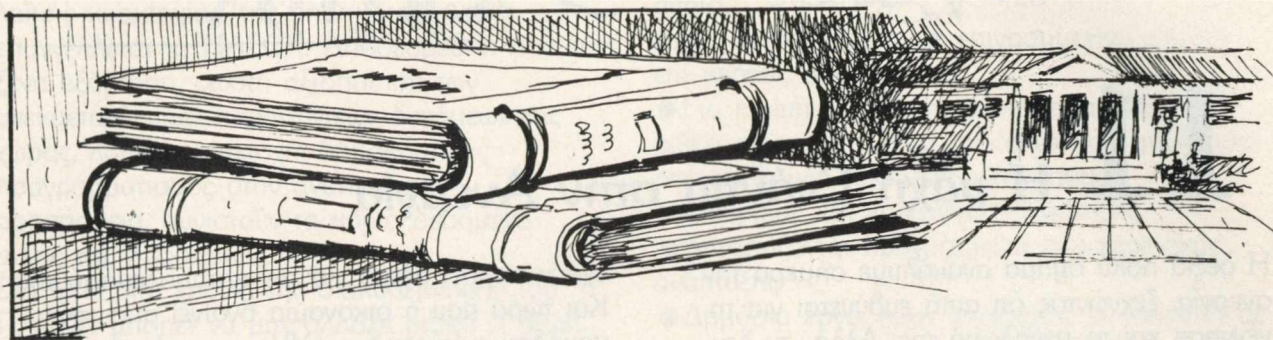
- Ιδρύθηκαν για πρώτη φορά και λειτουργούν με ιδιαίτερη επιτυχία Γραφεία Εργασίας του ΟΑΕΔ που παρεμβαίνουν ενεργά στην καταπολέμηση της ανεργίας

- Έχουν παρθεί μέτρα για τον περιορισμό της πολυδεσίας και της εργασίας σε συνταξιούχους, ενώ αναδιαρθρώνονται και ελαστικοποιούνται τα ωράρια εργασίας ώστε να δημιουργηθούν

περισσότερες θέσεις απασχόλησης

- Θεσμοθετείται το Εθνικό Σύστημα Προστασίας από την Ανεργία (ΕΣΠΑ), ο νόμος πλαίσιο που συνδυάζει την επιδότηση εργασίας με τη σημαντική διεύρυνση των επιδομάτων ανεργίας. Μεταξύ άλλων το ΕΣΠΑ προβλέπει τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας στους νέους, τη μείωση των προϋποθέσεων και την επιμήκυνση του χρόνου καταβολής των επιδομάτων.

Η υλοποίηση του ΕΣΠΑ που αλλάζει το όλο καθεστώς χορηγήσεων του ΟΑΕΔ από το 1954, εντάσσεται μέσα στα μέτρα που προωθούνται σήμερα για την οικοδόμηση του κράτους πρόνοιας. Για να γίνει πράξη το παλιό σοσιαλιστικό όραμα για προστασία από την ασθένεια, τα γερατεία, τη φτώχεια και την ανεργία.

12 Η Αλλαγή στην Παιδεία

Είναι γνωστά τα αδιέξοδα της παιδείας που κληρονομήσαμε. Μια παιδεία του χάους, του σκοταδισμού της αντίδρασης. Σήμερα με μεθοδικά βήματα αλλάζει αυτό το καθεστώς της υποανάπτυξης. Σήμερα βάζουμε τα δεμέλια για τα δεμέλια του αύριο: τη νεολαία μας.

Πρωταρχικός στόχος της Αλλαγής είναι να περάσουν οι νέες αξίες στο περιεχόμενο και τις κατευθύνσεις της εκπαίδευσης, να βελτιωθεί η υλικοτεχνική υποδομή της Παιδείας, να αναβαθμιστεί το επίπεδο σπουδών.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση πορευόμαστε:

- Με το νόμο πλαίσιο 1268/82 για τα ΑΕΙ εκδημοκρατίζεται και εκσυγχρονίζεται η λειτουργία των Πανεπιστημίων, καταργείται ο αναχρονιστικός δεσμός της έδρας. Προωθείται η αδογμάτιστη κίνηση ιδεών και η έρευνα με γνώμονα την ενεργό συμμετοχή, τη βελτίωση της απόδοσης, τη δημιουργική πρωτοβουλία και αυξημένη υπευθυνότητα των πανεπιστημιακών δασκάλων και των φοιτητών

- Ο νόμος πλαίσιο για τα ΤΕΙ κατήργησε τα υποβαθμισμένα ΚΑΤΕΕ και δημιούργησε νέα αναβαθμισμένα και δυναμικά

Τεχνολογικά Ιδρύματα της ενιαίας πια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προσαρμόζονται στις ανάγκες και προοπτικές της παραγωγής και της σύγχρονης τεχνολογίας

- Αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται το επίπεδο σπουδών των ΑΕΙ και ΤΕΙ και αυξήθηκε σημαντικά το διδακτικό προσωπικό

- Οι φοιτητές, σπουδαστές και το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό των ΤΕΙ και ΑΕΙ συμμετέχουν στη διοίκηση των Σχολών

- Ιδρύθηκαν και λειτουργούν πανεπιστημιακά παιδαγωγικά τμήματα

- Καδιερώθηκε η δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη των φοιτητών και σπουδαστών, η διερεύνηση της δωρεάν σίτισης, καθώς και η παροχή άτοκων δανείων και οικονομικών ενισχύσεων

- Αναδιοργανώθηκε η λειτουργία των λεσχών

για φοιτητές και σπουδαστές και δεσμοδετήθηκε η συμμετοχή τους στη διοίκηση

- Ιδρύθηκαν νέα Πανεπιστήμια: Αιγαίου, Θεσσαλίας, Ιονίου
- Καταργήθηκαν οι Πανελλήνιες εξετάσεις και καθιερώθηκε νέο σύστημα που εξασφαλίζει περισσότερο δίκαιες και ευρύτερες ευκαιρίες εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, σύμφωνα με τις δεξιότητες και τις ιδιαίτερες επιθυμίες των νέων μας
- Καθιερώθηκε ο επιτυχημένος δεσμός των μεταλυκειακών κέντρων και δημιουργήθηκαν τα πολυκλαδικά Λύκεια
- Εκσυγχρονίστηκε, βελτιώθηκε και εκδημοκρατίστηκε το περιεχόμενο σπουδών στο Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο
- Τα σχολεία εφοδιάστηκαν με γοργούς ρυθμούς με νέα βιβλία υψηλής ποιότητας, σωστά γραμμένα στη δημοτική γλώσσα σύμφωνα και με τις πιο σύγχρονες εκπαιδευτικές απαιτήσεις
- Καθιερώθηκε το μονοτονικό σύστημα γραφής
- Καθιερώθηκε ο δεσμός των μαθητικών κοινοτήτων
- Αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται η υποβαθμισμένη στο παρελθόν τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση
- Δημιουργούνται σ' όλη την Ελλάδα πολλές

νέες τεχνικές σχολές του Υπουργείου Παιδείας και του ΟΑΕΔ

- Οι δαπάνες για την εκπαίδευση ανήλθαν σε 141,8 δισ. δρχ. το 1984 έναντι 64,9 δισ. το 1981. Για τον ΟΑΕΔ τα αντίστοιχα κονδύλια ήταν 840 εκ. και 3 δισ. το 1984
- Μεταξύ 1982 και 1984 παραδόθηκαν πάνω από 10.000 νέες σχολικές αίθουσες, ιδρύθηκαν 220 Μεταλυκειακά Κέντρα και διορίστηκαν περισσότεροι από 16.500 νέοι εκπαιδευτικοί στη γενική και μέση τεχνική παιδεία
- Κατασκευάστηκαν και επεκτάθηκαν εκατοντάδες Σχολεία στην ξεχασμένη Ελλάδα και τις παραμελημένες συνοικίες των μεγάλων πόλεων
- Δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στον επαγγελματικό προσανατολισμό
- Η Λαϊκή Επιμόρφωση εκσυγχρονίστηκε, επεκτάθηκε και αναβαθμίστηκε ριζικά: σήμερα λειτουργούν πάνω από 430 Κέντρα Λαϊκής Επιμόρφωσης σ' όλη την Ελλάδα και επιμορφώνονται κάθε χρόνο περί τα 200.000 άτομα
- Επεκτείνεται η κτιριακή υποδομή της Λαϊκής Επιμόρφωσης ώστε ο δεσμός αυτός της διαρκούς εκπαίδευσης να φτάσει προοδευτικά σε κάθε πολίτη στο χωριό και στην πόλη

13 Για τη Νεολαία

Η Αλλαγή για να τιμήσει τον τίτλο και τους στόχους της πρέπει να παραμείνει πάντοτε νέα. Η ενεργός παρουσία της νεολαίας μας αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για τη συνεχιζόμενη νεότητα της Αλλαγής. Προσβλέπουμε στη δημιουργική, πολιτική, οικονομική, πολιτιστική και ανθρωπίνη παρουσία των νέων. Η αλλοτρίωση, η φυγή, ο χουλιγκανισμός, η απολιτικοποίηση, η επιστροφή στο σκοταδισμό

και γεροντισμό της Δεξιάς δεν μπορεί να είναι το μέλλον της νεολαίας. Οι νέοι σήμερα μπορούν να αισιοδοξούν για το μέλλον που τους ανήκει. Αυτό το όραμα είναι τώρα χειροπιαστός στόχος και καθημερινή πράξη. Κατοχυρώνουμε το δικαίωμα των νέων στη δουλειά, τη μόρφωση, τον πολιτισμό, τον ελεύθερο χρόνο, τη συμμετοχή του στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή.

- Η ίδρυση του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς δείχνει τη βαρύτητα που δίνει το ΠΑΣΟΚ στα προβλήματα της νεολαίας
- Θεσμοθετήθηκε η γήφυρα στα 18 και η συμμετοχή των νέων σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων (Πανεπιστήμιο, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κ.λπ.)
- Ολοκληρώθηκαν μέσα στο 1985, 300 Κέντρα Νεότητας σε Δήμους, συνοικίες και επαρχιακές πόλεις
- Γίνονται πολλές πολιτιστικές και γυμναστικές εκδηλώσεις για νέους και νέες
- Θεσπίστηκε το θεατρικό εισιτήριο (δωρεάν) για 200.000 μαθητές
- Με τη θεσμοθέτηση της άδειας των 4 εβδομάδων, τώρα και οι νέοι αποκτούν για πρώτη φορά αυτό το δικαίωμα μετά ένα χρόνο δουλειάς
- Αυξήθηκε η άδεια εργαζόμενων φοιτητών - σπουδαστών από 6 σε 14 μέρες, ενώ καθιερώθηκε πρόσθετη άδεια 4 ημερών για ανάπηρους εργαζόμενους
- Επεκτάθηκε ο δεσμός των εισιτηρίων με μειωμένες τιμές για τους εργαζόμενους μαθητές
- Καθιερώθηκαν για πρώτη φορά προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης για δεκάδες χιλιάδες νέους και νέες
- Με τη θεσμοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Προστασίας από την Ανεργία (ΕΣΠΑ), καθιερώνεται η δυνατότητα χορήγησης επιδομάτων ανεργίας στους νέους
- Ενισχύονται οικονομικά παραγωγικές πρωτοβουλίες νέων και δανειοδοτούνται με 2,5 δισ. για το 1985 νέοι επιστήμονες για την απόκτηση κατοικίας, επαγγελματικής στέγης και

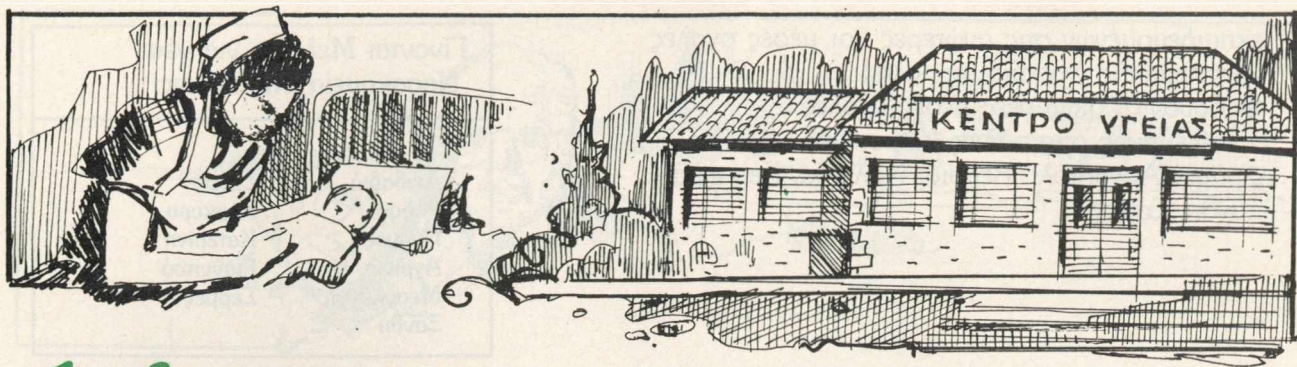
- εξοπλισμού. Οι νέοι (επιστήμονες τεχνικοί, αγρότες εργαζόμενοι) μπορούν τώρα χωρίς δικό τους κεφάλαιο να αναπτύξουν επιχειρήσεις
- Υλοποιούνται ευρύτατα προγράμματα επιδοτούμενης ταχύρρυθμης εκπαίδευσης και επαγγελματικού αναπροσανατολισμού.
- Για πρώτη φορά καθιερώθηκαν προγράμματα επιδοτούμενου κοινωνικού τουρισμού για νέους
- Καθιερώθηκαν ειδικά προγράμματα μαζικού αθλητισμού για παιδιά, έφηβους, νέους
- Η νεολαία ενεργοποιείται για το θέμα της ειρήνης, η Χάλκη καθιερώθηκε ως νησί φιρίας και ειρήνης των νέων όλου του κόσμου
- Ενισχύονται έρευνες και ευρεσιτεχνίες, η καλλιτεχνική δημιουργία νέων, ενώ ιδρύθηκε ιστορικό αρχείο της ελληνικής νεολαίας, καθώς και σύγχρονο κέντρο παιδικού και εφηβικού βιβλίου
- Καθιερώθηκε η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη φοιτητών και σπουδαστών
- Βελτιώθηκαν οι συνθήκες διαβίωσης και καθιερώθηκε η επαγγελματική εξειδίκευση σε φυλακές και αναμορφωτήρια ανηλίκων
- Παρέχονται διευκολύνσεις για τη στρατολογική κατάταξη των νέων κληρωτών ενώ βελτιώθηκαν οι συνθήκες στα κέντρα βασικής εκπαίδευσης νεοσυλλέκτων
- Πενταπλασιάστηκαν οι αποδοχές των κληρωτών, ενισχύονται ειδικότερα οι έγγαμοι στρατιώτες και τους χορηγείται για πρώτη φορά επίδομα παιδιών
- Επιτράπηκε η πολιτική περιβολή στους κληρωτούς σε ώρες εξόδου, βελτιώθηκε το συσσίτιο και παρέχεται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στις οικογένειες άπορων οπλιτών

Δαπάνες για εκπαίδευση

1984 → 144,8
1981 → 72,9

Προγράμματα κοινωνικού τουρισμού για νέους 10ήμερες Δωρεάν Διακοπές

1983 → 20.000 νέοι
1984 → 40.000 νέοι
1985 → 100.000 νέοι

14 Η Αλλαγή στην Υγεία

Η εμπορευματοποίηση της υγείας, το φακελάκι, η αδλιότητα των νοσοκομείων για τους πολλούς και η ιατρική χλιδή για τους λίγους, αυτή η ανισότητα μπρος στην αρρώστεια και το θάνατο, συνιστούν την ιδεολογία και πρακτική της Δεξιάς στο πιο σημαντικό κεφάλαιο για τον άνθρωπο: την υγεία. Η Αλλαγή στο μεγάλο αυτό ανοιχτό μέτωπο, μ' όλες τις τεράστιες δυσκολίες και τα εμπόδια, προχωρά με αποφασιστικά βήματα. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας γίνεται πράξη. Η βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των νοσοκομείων, τα κέντρα υγείας, ο νοσοκομειακός γιατρός πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, η εξυγίανση του φαρμακευτικού κυκλώματος, προχωρούν με σταθερά βήματα. Και πιο συγκεκριμένα:

- Αυξήθηκαν σημαντικά τα κονδύλια για την υγεία. (Από 3,5% που ήταν η δημόσια δαπάνη για την υγεία το 1980 ανέρχεται σε 5% το 1984 και προβλέπεται να ξεπεράσει το 6%)
- Υπερτριπλασιάστηκαν οι επενδύσεις για υλικοτεχνική υποδομή (16,3 δισ. στην τριετία 1982-84 έναντι 5,0 στην τριετία 1979-81).
- Επεκτείνεται και βελτιώνεται η ποιότητα της συνολικής νοσοκομειακής υποδομής (προστίθενται περισσότερα από 10.000 νέα κρεβάτια συνολικά)
- Γίνονται οι μελέτες και κατασκευάζονται 21 νέα νομαρχιακά και πανεπιστημιακά νοσοκομεία με συνολική δύναμη 6.100 κρεβατιών
- Επεκτείνονται τα κτίρια σε πάνω από 20 νοσοκομεία με 2.100 κρεβάτια.
- Αξιοποιούνται υποχρησιμοποιούμενες νοσοκομειακές μονάδες ή νοσοκομεία που δεν λειτουργούσαν και γίνονται επεκτάσεις σε άλλες μικρές μονάδες που προσθέτουν 1.800 περίπου νέα κρεβάτια
- Αυξάνονται και βελτιώνονται οι χώροι των

χειρουργείων, των εργαστηρίων, και δημιουργούνται νέες ειδικές μονάδες

- Βελτιώνονται οι δάλαμοι νοσηλείας των ασθενών και δημιουργούνται χώροι για τους γιατρούς και το υπόλοιπο προσωπικό
- Αναμορφώνονται και βελτιώνονται με γρήγορο ρυθμό τα εξωτερικά ιατρεία όλων των νοσοκομείων και χωρίζονται τα τακτικά από τα έκτακτα
- Εφαρμόστηκε το σύστημα εξέτασης και επανελέγχου των ασθενών στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία, ύστερα από ραντεβού
- Αναnevώνεται και προστίδεται νέος επιστημονικός και άλλος εξοπλισμός των νοσοκομείων
- Βελτιώθηκε ριζικά το σύστημα εφημερίας των νοσοκομείων στην Πρωτεύουσα
- Με ταχύ ρυθμό κατασκευάζονται τα Κέντρα Υγείας σ' όλη την Ελλάδα: έχουν ολοκληρωθεί 39 Κέντρα, και χτίζονται 108 σε συνολικό αριθμό 186. (μαζί με 19 μικρά νοσοκομεία)
- Ιδρύθηκε ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκου και παίρνονται μέτρα για την εξυγίανση του φαρμακευτικού κυκλώματος, την καταπολέμηση της πολυφαρμακίας και της συμπίεσης της τιμής των φαρμάκων
- Καθιερώθηκε η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους αγρότες
- Ολοκληρώνονται οι κρίσεις των νοσοκομειακών γιατρών
- Αναμορφώνονται και βελτιώνονται οι υποβαθμισμένες μέχρι πρόσφατα υπηρεσίες ψυχικής υγείας. Δημιουργούνται Κέντρα Ψυχικής Υγείας και άλλες νέες μονάδες με στόχους την κοινωνική και επαγγελματική πρόληψη και την αποκατάσταση
- Αναβαθμίζονται και εκσυγχρονίζονται οι ιατρικές σπουδές
- Αυξάνεται σημαντικά ο αριθμός των

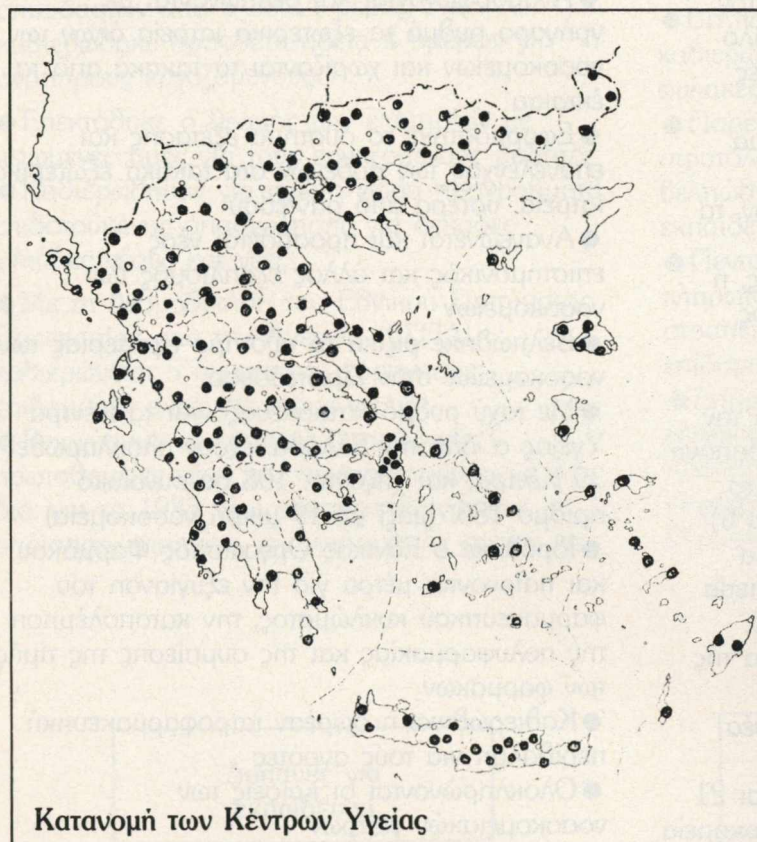
εκπαιδευομένων στις ανώτερες και μέσες σχολές νοσηλευτικής (νοσοκόμες, κ.λπ.)

● Ιδρύονται οκτώ νέες μέσες σχολές νοσηλευτικής στις πόλεις Κομοτηνή, Χαλκίδα, Δράμα, Αργοστόλι, Βέροια, Χαλκίδα, Κέρκυρα, Ξάνθη, Σάμος

Σύνολο Επενδύσεων για νοσοκομειακή κτιριακή υποδομή

1982-83-84 → 16,3 δισ. δρχ.

1979-80-81 → 5,0 δισ. δρχ.

Γίνονται Μελέτες για νέα Νοσοκομεία στις πόλεις:

Λειβαδιά	Σπτεία
Ρόδος	Κέρκυρα
Πύργος	Κατερίνη
Αργίριο	Γιαννιτσά
Μεσολόγγι	Σέρρες
Ξάνθη	

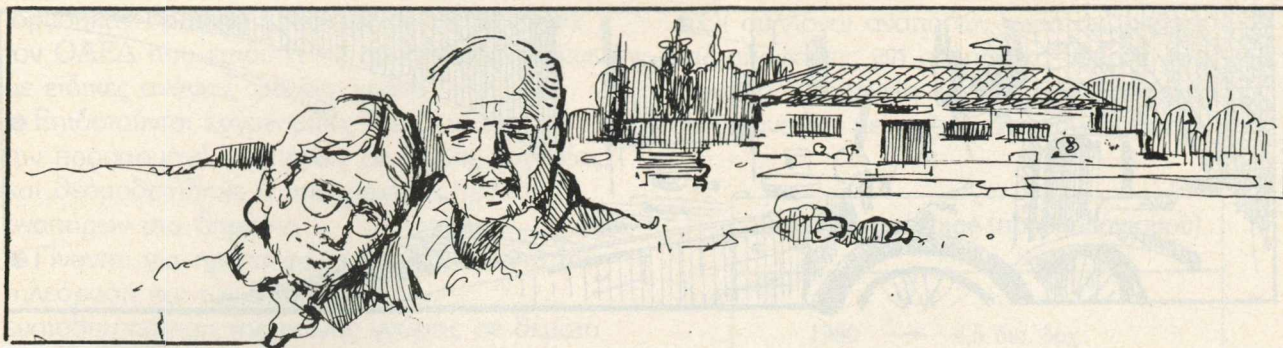
Κατασκευές νέων Νοσοκομείων στις πόλεις:

Ελευσίνα	Ρέθυμνο (τελ.)
Έδεσσα	Πολύγυρος (τελ.)
Άμφισσα	Γιάννενα
Αργοστόλι	Πάτρα
Αίγιο	Ηράκλειο
Αγ. Νικόλαος	Καρδίτσα
Πτολεμαΐδα*	Ν. Ιωνία. *
	Δωρεά *

Επεκτάσεις Νοσοκομείων στις πόλεις: (μελέτες και κατασκευές)

Κόρινθος	Άργος
Ηράκλειο	Χίος
Σπάρτη	Καλαμάτα
Άρτα	Λάρισα
Βόλος	Τρίκαλα
Πάτρα (409)**	Λαμία
Γιάννενα	Ρόδος
Καστοριά	Δράμα
Βέροια	Κοζάνη
Αλεξανδρούπολη	
Γενικό Κρατικό Αθήνας	
Γενικό Κρατικό Πειραιά	
Γεν. Νοσ. Βόρειας Αττικής	
Γ. Παπανικολάου Θεσσαλονίκης	
Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης	

**πρώην στρατιωτ. νοσοκομείο

15 Για τους Συνταξιούχους και τους Ηλικιωμένους

Οι συντάξεις πεινας, η ελλειπής ασφάλιση, η εκμετάλλευση των αναγκών υγείας, η απάνθρωπη μεταχείριση των χρόνια πασχόντων, η ανυπαρξία κέντρων περίθαλψης, η αδιαφορία για τις ανάγκες γυχαγωγίας και συμμετοχής στη ζωή, ήταν η αντιμετώπιση που επεφύλασσε η Δεξιά στους συνταξιούχους και τους ηλικιωμένους.

Ο σοσιαλισμός της ανθρωπιάς του ΠΑΣΟΚ, φέρνει την Αλλαγή στην απάνθρωπη αυτή κληρονομιά. Το δείχνουν τα έργα και οι πράξεις των τρισήμισι τελευταίων χρόνων:

- Οι συντάξεις όλων των ταμείων αυξήθηκαν με έντονα μεγαλύτερο ρυθμό απ' ό,τι ποτέ στο παρελθόν. Η κατώτατη σύνταξη του ΙΚΑ αυξήθηκε από 9.000 δρχ. (Οκτ. '81) σε 28.000 δρχ. (Μάης '85 κατά προσέγγιση), του ΤΕΒΕ από 6.000 δρχ. (Οκτ. '81) σε 20.000 (Μάης '85) του ΤΣΑ από 7.100 δρχ. (Οκτ. '81) σε 22.800 δρχ. (Μάης '85), του ΤΑΕ από 8.600 δρχ. (Οκτ. '81) σε 19.000 δρχ. (Μάης '85).

Ανάλογα υψηλές αυξήσεις χορηγήθηκαν και από άλλα κύρια και επικουρικά Ταμεία

- Καθιερώθηκε η επικουρική σύνταξη για όλους τους εργαζόμενους και επεκτάθηκε το ΙΚΑ σ' όλη την Ελλάδα

- Καθιερώθηκε η αυτοτελής σύνταξη για την αγρόπσσα και η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους αγρότες

- Θεσπίστηκε η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

και σε Ταμεία όπως το ΤΕΒΕ, ΤΣΑ, κ.λπ.

- Υλοποιήθηκε η συνταξιοδότηση των ανασφάλιστων υπερίληκων στα 68 και αυξήθηκε η σύνταξή τους σε 7.000 δρχ.

- Καθιερώθηκε η παροχή μηνιαίου βοηθήματος 8.000 δρχ. σε ανασφάλιστους ανάπηρους άνω των 60 ετών

- Θεσμοδετίθηκε η διαδοχική ασφάλιση και αναγνωρίστηκε η στρατιωτική θητεία ως συντάξιμος χρόνος

- Μειώθηκε η ηλικία συνταξιοδότησης των οικοδόμων στα 58 χρόνια.

- Τα κέντρα ανοιχτής περίθαλψης ηλικιωμένων έγιναν 168 από 8 που υπήρχαν το 1981. Και σύντομα αρχίζει η λειτουργία άλλων 60

- Το 1984 λειτούργησαν 15 κατασκηνώσεις ηλικιωμένων, έναντι 2 του 1981

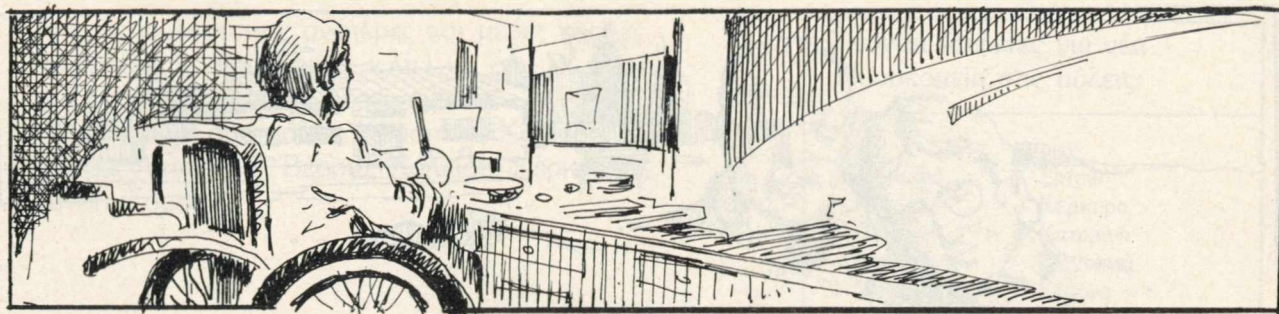
- Συνταξιοδοτούνται οι παλιννοστούντες πολιτικοί πρόσφυγες, οι αγωνιστές της εθνικής αντίστασης, οι μαχητές ενάντια στη δικτατορία και οι παλιννοστούντες ομογενείς

- Ιδρύθηκαν θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων στο Κιλκίς, Έβρο, Δράμα, Εύβοια, Σκαραμαγκά, Αίγιο, ενώ τα κρεβάτια χρόνιων παθήσεων αυξήθηκαν κατά 50% και συνιστώνται 18 νέα θεραπευτήρια 1800 κρεβατιών

- Για πρώτη φορά καθιερώθηκαν εκτεταμένα προγράμματα επιδοτούμενου κοινωνικού τουρισμού, καθώς και προγράμματα άθλησης και γυχαγωγίας για τους ηλικιωμένους.

Κατώτατες Συντάξεις					
	ΙΚΑ	ΟΓΑ*	ΤΕΒΕ	ΤΣΑ	ΤΑΕ
ΟΚΤΩΒΡΙΗΣ 1981	9.000	4.500	6.000	7.100	8.600
ΜΑΗΣ 1985	28.000**	14.000	20.000	22.800	19.000
*Για τον ΟΓΑ η σύνταξη αφορά ένα ζευγάρι αγροτών ** κατά προσέγγιση					

Κέντρα Ανοικτής Περίθαλψης Ηλικιωμένων ΚΑΠΗ
1981 → 8
1984 → 168

16 Η Αλλαγή για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Οι Κυβερνήσεις της Δεξιάς φύσει και θέσει, έχουν αρνητική στάση στον τομέα της πρόνοιας - έναν τομέα εγκαταλειμμένο στην τύχη ή τη φιλανθρωπία. Η μέριμνα για το φτωχό, τον ανασφάλιστο, τον απροστάτευτο νέο ή ηλικιωμένο και ειδικότερα για τον ανάπηρο, βρίσκεται στο περιθώριο του ενδιαφέροντος της Δεξιάς. Κι αυτό δεν είναι μόνο θέμα πρακτικής. Είναι κυρίως θέμα ιδεολογίας. Της Δεξιάς ιδεολογίας των διακρίσεων, της ανισότητας υπέρ των δυνατών και σε βάρος των αδυνάτων.

Ο σοσιαλισμός δίνει κυρίαρχη σημασία στη βελτίωση της θέσης φτωχών, των αδυνάτων, των ανάπηρων, των περισσότερων μη προνομιούχων από τους μη προνομιούχους. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν δικαίωμα και μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα στην οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας. Τώρα ξέρουν ότι αυτή η παρουσία τους συναρτάται με την ίδια την πορεία της Αλλαγής. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες γνωρίζουν ότι αυτή η Αλλαγή είναι πάνω απ' όλα δική τους υπόθεση.

- Αυξήθηκαν σημαντικά οι επιχορηγήσεις σε ιδρύματα και φορείς αναπήρων των οποίων ο αριθμός και η ποιότητα λειτουργίας βελτιώθηκε σε μεγάλο βαθμό

- Τα επιδόματα και βοηθήματα σε διάφορες κατηγορίες και περιπτώσεις αναπήρων υπερδιπλασιάστηκαν ή και υπερτριπλασιάστηκαν

- Διπλασιάστηκαν τα οικογενειακά επιδόματα σε εργαζόμενους με ανάπηρα παιδιά

- Δόθηκε για πρώτη φορά επίδομα σε νοπτικά καδυστερημένα άτομα 1.200 δρχ. το μήνα

- Για πρώτη φορά λειτούργησαν κατασκηνώσεις για ανάπηρα και καδυστερημένα παιδιά

- Οι ειδικές εκπαιδευτικές μονάδες για ανάπηρα παιδιά υπερδιπλασιάστηκαν τα τρία τελευταία χρόνια, φθάνοντας τις 167

- Με το νέο νόμο για τη γενική εκπαίδευση που έχει κατατεθεί στη Βουλή αναδιοργανώνεται, εκσυγχρονίζεται και αναβαθμίζεται η ειδική αγωγή

- Η επαγγελματική εκπαίδευση αναπήρων βελτιώθηκε και βελτιώνεται ριζικά. Ιδρύθηκαν νέες σχολές, αναβαθμίστηκε και εκσυγχρονίστηκε το επίπεδο εκπαίδευσης, ενώ προωθήθηκε κατά προτεραιότητα η ένταξη αναπήρων σε δημόσιες τεχνικές - επαγγελματικές σχολές

- Λειτουργούν σήμερα 56 προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης αναπήρων σε 19 ιδρύματα με ύψος προϋπολογισμού 1,6 δισ. δραχμές

- Βρίσκεται σε εξέλιξη η ανέγερση 5 κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης αναπήρων κόστους 2 δισ. δρχ. περίπου

- Ιδρύθηκε Πρότυπο Κέντρο αποτοξίνωσης τοξικομανών στην Πεντέλη και Κέντρο για Κοινωνική Επανάταξη στη Σίνδο. Έγιναν σεμινάρια με 1000 στελέχη για αντιμετώπιση των ναρκομανών

- Για τους αποθεραπευθέντες γυχασθενείς και νοπτικά καδυστερημένα άτομα, λήφθηκαν για πρώτη φορά πρωτοποριακά μέτρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και εύρεσης εργασίας, με τη λειτουργία ειδικών σχολών και υπηρεσιών

- Για τους φυλακισμένους παρέχεται για πρώτη φορά, επαγγελματική κατάρτιση, που συνοδεύεται από ειδικό βοήθημα, και οικογενειακό επίδομα. Χορηγείται οικονομικό επίδομα στους αποφυλακισμένους, ενώ η πρόσληψή τους επιδοτείται με 1.100 δρχ. για ένα χρόνο

- Καθιερώθηκαν ειδικά προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης αναπήρων,

ιδρύθηκαν Γραφεία Εργασίας Αναπήρων από τον ΟΑΕΔ που επιδοτεί τις προσλήψεις ατόμων με ειδικές ανάγκες για ένα χρόνο

●Επιδοτούνται εργονομικές διευθετήσεις για την προσαρμογή αναπήρων σε θέσεις εργασίας, και δεσμοδετήθηκε η υποχρεωτική πρόσληψη αναπήρων στο δημόσιο

●Γίνονται για πρώτη φορά καμπάνιες από την τηλεόραση και τον Τύπο για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αναπήρων

●Καθιερώθηκε εβδομάδα αθλητισμού για παιδιά και άτομα με ειδικές ανάγκες

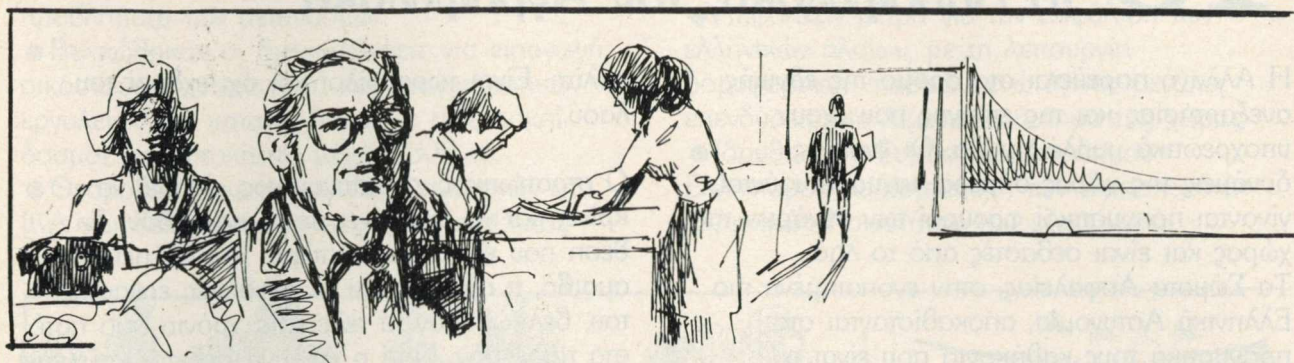
●Οι σύλλογοι αναπήρων τώρα συμμετέχουν στις αποφάσεις για αναπηρικά θέματα, ενώ αρμόδια Υπουργεία και Δημόσιοι φορείς στελεχώνονται με επιστήμονες ανάπηρους.

Δαπάνες πρόνοιας (προϋπολογισμού)

1980 → 4,5 δισ. δρχ.

1985 → 17,2 δισ. δρχ.

αύξηση → 376%

17

Για το Δημόσιο Υπάλληλο

Η Δεξιά αντιμετώπιζε τη Δημόσια Διοίκηση, όπως άλλωστε και την τηλεόραση και το συνδικαλισμό, σαν υποκατάστημά της. Την οικοδόμησε στα μέτρα της κακοδιοίκησης του ρουσφετιού, της συναλλαγής. Μεταχειριζόταν το δημόσιο υπάλληλο με περιφρόνηση, και αυταρχισμό. Και τον είχε καταδικάσει σε οικονομική εξαθλίωση.

Σήμερα μπαίνουν τα θεμέλια της Αλλαγής στον καίριο αυτό τομέα. Ο δημόσιος υπάλληλος ξεφεύγει από το ρόλο του παθητικού δέκτη εντολών, γίνεται υπεύθυνος λειτουργός.

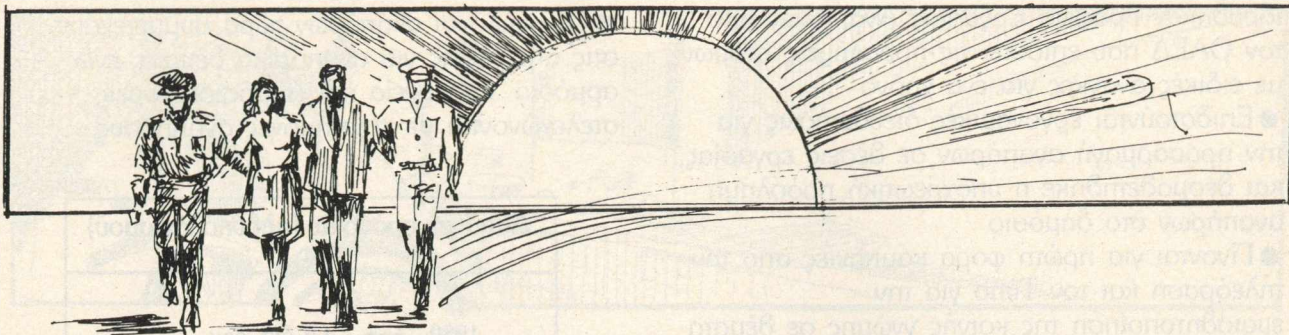
Βελτιώνεται όσο ποτέ άλλοτε η αμοιβή εργασίας και η σύνταξή του. Και μπορεί να ελπίζει για ένα καλύτερο αύριο.

Για το δημόσιο υπάλληλο, καθιερώθηκε η ΑΤΑ, αυξήθηκε εντυπωσιακά ο μισθός τους, έγιναν σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις (βλ. πίνακες), καθιερώθηκε το ενιαίο μισθολόγιο. Δικαιώθηκαν οι 90.000 έκτακτοι του Δημοσίου με τη μονιμοποίησή τους, ιδρύθηκε πρόσφατα η Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και κοινωνικοποιήθηκαν οι μεγάλοι οργανισμοί (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΟΣΕ).

Κατώτατος Μισθός Δημοσίων Υπαλλήλων σε δρχ.*

	1981		1985
Για τους Σ.Ε.	11.760	→	25.000
Για τους Μ.Ε.	13.880	→	29.000
Για τους Α.Τ.	16.020	→	37.000

*Σημειώνεται ότι ο πληθωρισμός ήταν 26% το 1981 έναντι 18% το 1985

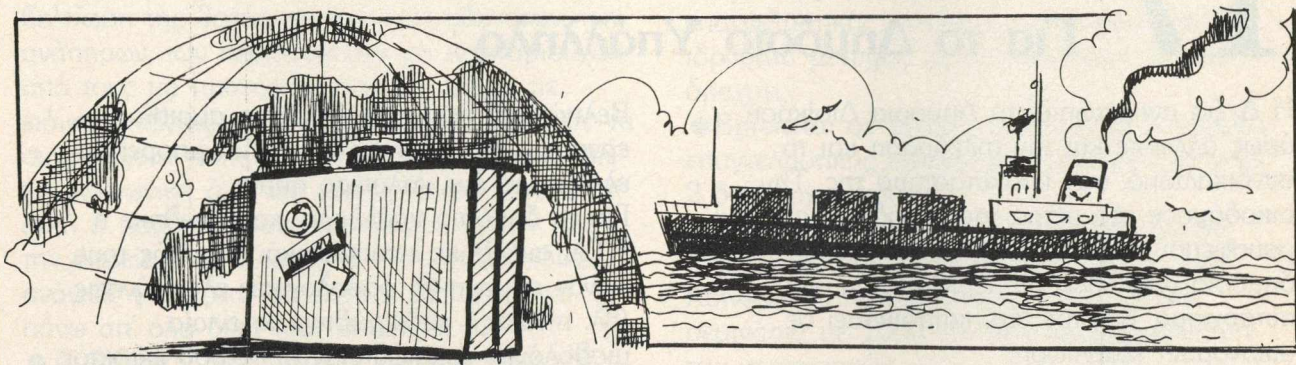

18 Για τον Στρατιωτικό, τον Αστυνομικό, το Δασοφύλακα, τον Αγροφύλακα

Η Αλλαγή πορεύεται στο δρόμο της εθνικής ανεξαρτησίας και της ειρήνης που έχουν υποχρεωτικά υψηλό τίμημα. Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας σήμερα, ισχυροποιούνται, γίνονται πραγματικοί φρουροί των συνόρων της χώρας και είναι σεβαστές από το λαό. Τα Σώματα Ασφαλείας, στην ενοποιημένη πια Ελληνική Αστυνομία, αποκαθίστανται στα πραγματικά τους καθήκοντα που είναι η διαφύλαξη της τάξης και η προστασία του

πολίτη. Είναι τώρα φίλοι και όχι εχθροί του λαού.

Ο στρατιωτικός, ο αστυνομικός, μπορεί να κρίνει και να συγκρίνει με το παρελθόν. Τη δέση που είχε τότε και τώρα. Και βλέπει ότι η αμοιβή, η σύνταξη και οι συνθήκες εργασίας του, βελτιώθηκαν τα τελευταία χρόνια όσο ποτέ στο παρελθόν. Γιατί η Αλλαγή σέβεται και ξέρει να τιμά τη δουλειά του.

19 Στην Καρδιά της Αλλαγής οι Μετανάστες και οι Ναυτικοί

Η υποαπασχόληση, η ανεργία, ο εξαναγκασμός στη σύγχρονη προσφυγιά ήταν το δώρο της Δεξιάς στους μετανάστες.

Η διατήρηση των δεσμών με την πατρίδα, η επιστροφή και επανένταξη σε όσους το επιθυμούν, είναι το έργο της Αλλαγής. Και για τους εργάτες και απόμαχους της θάλασσας, τους ναυτικούς και τις οικογένειές τους, υπάρχει μεγάλος χώρος στην καρδιά και τις πράξεις της Αλλαγής.

Πολύ συνοπτικά επισημαίνουμε:

- Ιδρύθηκε Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού
- Θεσπίστηκε η γήφος για τους μετανάστες και ναυτικούς στις Ευρωεκλογές
- Υλοποιούνται εκτεταμένα προγράμματα επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης, για τους μετανάστες, χορηγούνται κίνητρα για επενδύσεις και δίνονται επιδόματα για εγκατάστασή τους στην περιφέρεια

● Βελτιώθηκε και εκσυγχρονίστηκε η εκπαίδευση για τα παιδιά των μεταναστών, ιδρύθηκαν τάξεις υποδοχής και καταβάλλεται επίδομα 7.000 δρχ. το μήνα

● Επεκτάθηκε στο χώρο του απόδημου η λειτουργία των Ανοιχτών Πανεπιστημίων, ενισχύθηκαν πολιτιστικές, υψαγωγικές εκδηλώσεις, παρέχονται υποτροφίες, διευρύνθηκαν τα μορφωτικά προγράμματα, αυξήθηκε ο αριθμός θέσεων για κατασκηνώσεις, και τα παιδιά των μεταναστών εισάγονται κατά προτεραιότητα σε τεχνικές σχολές στην Ελλάδα

● Με την καθιέρωση του πολιτικού γάμου λύθηκαν πολύπλοκα νομικά και κοινωνικά προβλήματα των μεταναστών

● Βελτιώθηκαν οι διευκολύνσεις για εισαγωγή οικοσκευής, αυτοκινήτου και επαγγελματικών εργαλείων και καταργήθηκαν οι τελωνιακοί δασμοί για αυτοκίνητα μέχρι 1300 cc.

● Θεσμοθετήθηκε η ασφάλιση ομογενών στο ΙΚΑ και βελτιώθηκε το σύστημα καταβολής

οικογενειακών επιδομάτων ανεργίας στους παλιννοστούντες

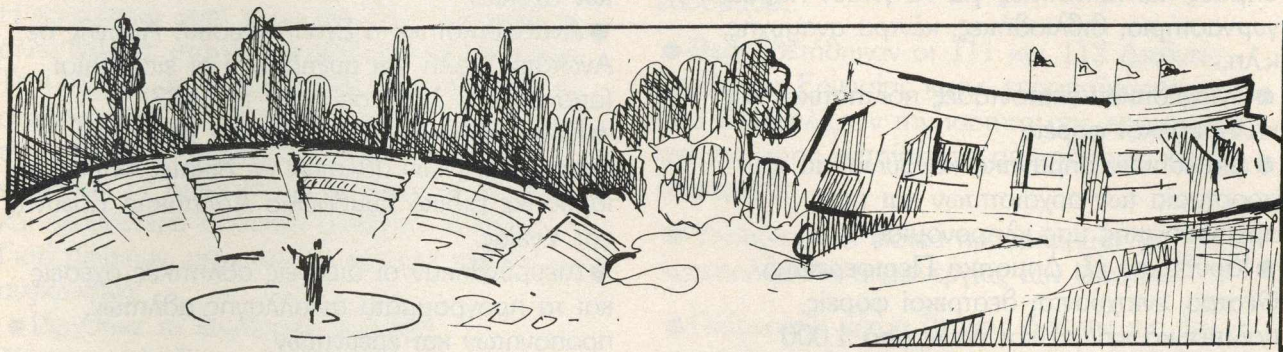
● Για τους ναυτικούς πάρθηκαν αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας (ανακύκλωση εργασίας, αναδιοργάνωση Γραφείου Ναυτικής Εργασίας, κλπ.)

● Καδιερώθηκε η επικουρική ασφάλιση των ναυτικών, και οι συντάξεις αυξήθηκαν σημαντικά, θεσμοθετήθηκε το δικαίωμα αναγνώρισης υπηρεσίας σε πλοία με ξένη σημαία και βελτιώθηκε ριζικά η ιατροφαρμακευτική τους περιθαλψη

● Εκσυγχρονίστηκε, βελτιώθηκε και εκδημοκρατικοποιήθηκε η ναυτική εκπαίδευση

● Λήφθηκαν μέτρα για την ασφάλιση των ελληνικών πλοίων, με τη λειτουργία δορυφορικών σταθμών, ενώ έγιναν μεγάλες επενδύσεις στο λιμενικό σύστημα της χώρας

● Ιδρύθηκε το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού με συμμετοχή των Ομοσπονδιών Ελληνικών Κοινοτήτων του εξωτερικού

20 Ποιότητα Ζωής, Χωροταξία, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Αθλητισμός

Κυρίαρχο όραμα της αλλαγής είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής για τους πολλούς και όχι μόνο για τους λίγους του πλούτου, όπως ίσχυε στο παρελθόν. Οι καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στις πόλεις, η πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη, η καλλιτεχνική δημιουργία, η υψαγωγή, ο μαζικός λαϊκός αθλητισμός είναι φυσικό να βρίσκουν πρόσφορο έδαφος στο προοδευτικό κλίμα της Αλλαγής.

Με πολύ λίγα λόγια σημειώνουμε:

● Τα εκτεταμένα κοινωφελή έργα στην πόλη, τη συνοικία, το χωριό, τα ευρύτερα προγράμματα εργατικής και λαϊκής κατοικίας αναβαθμίζουν τις συνθήκες διαβίωσης του πολίτη

● Οι πόλεις και τα χωριά ανασυγκροτούνται με

την επιχείρηση πολεοδομική ανασυγκρότηση και τον ενεργό χωροταξικό σχεδιασμό

● Εντάσσονται στα σχέδια πόλης, με σεβασμό στο οικιστικό περιβάλλον, πολλές νέες περιοχές

● Παίρνονται μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος: περιορισμοί στις ρυπογόνες και οχλούσες βιομηχανίες, στα καυσαέρια των αυτοκινήτων και στις κεντρικές θερμάνσεις δημοσίων φορέων

● Υλοποιούνται ειδικά προγράμματα για τους υδροβιότοπους για την προστασία των ακτών, και για την προστασία και ανάπτυξη των κόλπων Αμβρακικού, Θερμαϊκού, Σαρωνικού κ.λπ.

● Κατασκευάζονται με γοργό ρυθμό συστήματα βιολογικού καθαρισμού λυμάτων για την Αθήνα

(Ψιπάλεια), τη Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις.

- Θεσμοθετήθηκε σύγχρονος και δίκαιος οικιστικός νόμος (1337/83) για τη ρύθμιση του προβλήματος των αυθαιρέτων, των συνθηκών στέγασης και πολεοδομίας.

- Διαμορφώθηκαν οι προϋποθέσεις για την προώθηση του Εθνικού Κτηματολογίου

- Ολοκληρώθηκαν και δεσμοθετήθηκαν ρυθμιστικά σχέδια για την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και προωθούνται για άλλες πόλεις

- Αξιοποιείται μεθοδικά και με κατάλληλο συντονισμό η γη και τα ακίνητα του Δημοσίου για αναπτυξιακούς, κοινωνικούς και παραγωγικούς σκοπούς από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Κοινωφελείς Οργανισμούς, Συνεταιρισμούς και το Δημόσιο

- Διασώθηκε η συνοικία της Πλάκας στην Αθήνα

- Δημιουργούνται δάση αναφυχής και παραχωρούνται δημόσιες εκτάσεις οικήματα σε δήμους και κοινότητες για να γίνουν πάρκα, γυμναστήρια, βιβλιοθήκες, κέντρα αναφυχής, κ.λπ.

- Ενισχύθηκαν εκατοντάδες πολιτιστικοί και καλλιτεχνικοί φορείς

- Διατέθηκαν σημαντικά κονδύλια για την προστασία των αρχαιοτήτων και της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς

- Ιδρύθηκαν έξι Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα, ενισχύονται θεατρικοί φορείς, πολιτιστικά κέντρα και πάνω από 1.000 βιβλιοθήκες, ενώ παίρνονται μέτρα για τις εικαστικές τέχνες

- Δαπανήθηκαν για τον κινηματογράφο 500 εκ. δρχ. το 1984 έναντι 50 εκ. το 1981

Κονδύλια για τον Κινηματογράφο

1981 → 50 εκ.

1984 → 500 εκ.

- Επεκτάθηκε και αναβαθμίστηκε ο δεσμός των Ελεύθερων Ανοιχτών Πανεπιστημίων, και για πρώτη φορά ο δεσμός αυτός λειτούργησε σε στρατόπεδα, φυλακές και για τον απόδημο Ελληνισμό

- Οι δαπάνες για τον αθλητισμό αυξήθηκαν σε 10,3 δισ. το 1985 έναντι 5,8 δισ. το 1981

- Ολοκληρώθηκε με ταχύτατους ρυθμούς το Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας, το Στάδιο

Ειρήνης και Φιλίας του Ν. Φαλήρου, ενώ χτίστηκαν και επεκτάθηκαν πολλά νέα γυμναστήρια και αθλητικές εγκαταστάσεις σ' όλη την Ελλάδα

Κονδύλια για Αθλητικά Έργα

1980 → 1,8 δισ.

1981 → 4,0 δισ.

1982 → 4,6 δισ.

1983 → 4,3 δισ.

1984 → 5,1 δισ.

1985 → 5,3 δισ.

- Έγινε επεξεργασία —σε συνεργασία με τους εκπροσωπευτικούς φορείς— νέων νόμων για το επαγγελματικό ποδόσφαιρο και τη λειτουργία γυμναστηρίων. Λειτουργήσαν σχολές και εκπαιδευτικά σεμινάρια για προπονητές όλων των σχολών.

- Αναβαθμίστηκε η Σχολή Φυσική Αγωγής σε Ανωτάτη Σχολή και αυξήθηκαν οι εισακταίοι (από 250 το 1981 σε 1000 το 1983)

- Καθιερώθηκαν ειδικά κίνητρα και υποχρεώσεις των αθλητών σε δίκαιες βάσεις και ιδρύθηκε Ειδικό Συμβούλιο Αθλητικής Έρευνας και Υγείας.

- Διευρύνθηκαν οι διεθνείς αθλητικές σχέσεις και τα προγράμματα ανταλλαγής αθλητών, προπονητών και ερευνητών

- Ενισχύθηκε ο στρατιωτικός, φοιτητικός, μαθητικός και στρατιωτικός αθλητισμός και

Κονδύλια για Έργα Μαθητικού, Πανεπιστημιακού και Στρατιωτικού Αθλητισμού

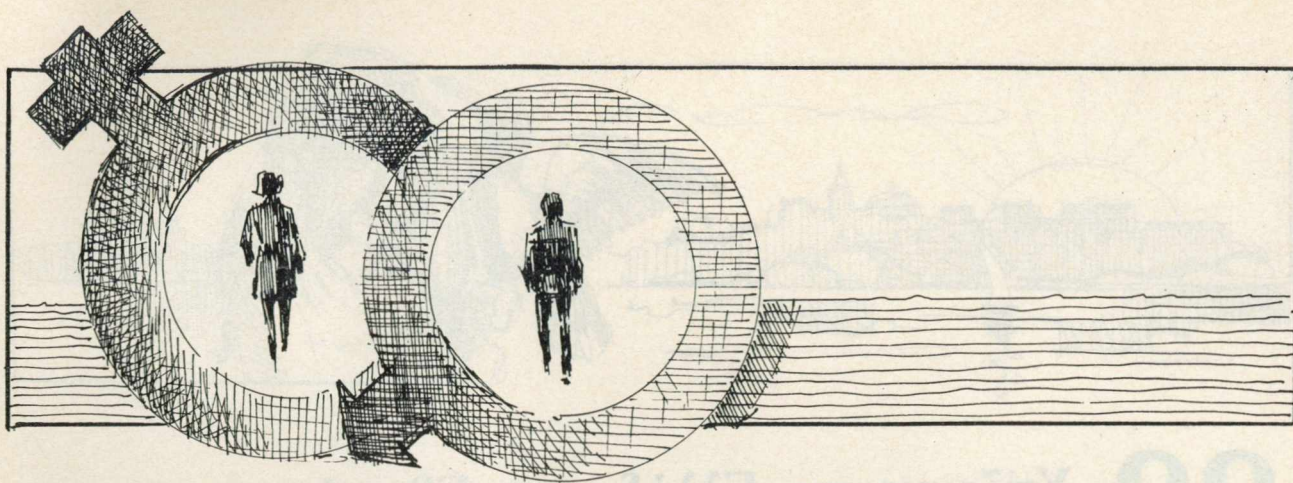
1981 → 12 εκ.

1984 → 316 εκ.

καθιερώθηκε οργανωμένη άθληση στις φυλακές, τα αναμορφωτήρια, τα ιδρύματα αναπήρων και ειδικούς φορείς

- Υλοποιείται ειδικό πρόγραμμα «Νέοι, κίνηση και χορός» με τη συμμετοχή 20.000 νέων και οργανώνονται αθλητικές ημερίδες για άτομα με ειδικές ανάγκες

- Προωθείται δυναμικά ο μαζικός λαϊκός αθλητισμός και ενισχύονται με αντικειμενικά κριτήρια οι αθλητικές ομοσπονδίες

21 Η Ισότητα των Φύλων Βασική Προϋπόθεση και Στόχος της Αλλαγής

Η ισότητα της γυναίκας στην πολιτική, οικονομική, πολιτιστική, κοινωνική και οικογενειακή ζωή είναι απαραίτητη προϋπόθεση και στόχος της σοσιαλιστικής Αλλαγής.

Η προοπτική αυτή τώρα πια δεν είναι όραμα αλλά ορατός στόχος και καθημερινή πρακτική. Το ΠΑΣΟΚ με συνέπεια και συνέχεια παίρνει συγκεκριμένα μέτρα που υλοποιούν στην πράξη την ισότητα. Παρεμβαίνει δετικά υπέρ των γυναικών. Γι' αυτό και οι γυναίκες σε ολοένα και μεγαλύτερα ποσοστά υψίζουν Αλλαγή. Γιατί βλέπουν, μπορούν να κρίνουν και να συγκρίνουν.

- Ιδρύθηκε το Συμβούλιο Ισότητας, Νομαρχιακές Επιτροπές και Γραφεία Ισότητας

- Δημιουργήθηκε για πρώτη φορά, δέση Συμβούλου του Πρωθυπουργού για γυναικεία θέματα

- Το οικογενειακό δίκαιο εκσυγχρονίστηκε και προσαρμόστηκε στην αρχή της ισότητας

- Καταργήθηκε ο δεσμός της προίκας, αποποινικοποιήθηκε η μοιχεία, δεν ισχύει η πατρική εξουσία, η ανατροφή του παιδιού γίνεται χωρίς διάκριση φύλου, το διαζύγιο εκσυγχρονίστηκε, τα βάρη του γάμου επωμίζονται και τα δυο μέρη, η γυναίκα μπορεί να διατηρήσει το οικογενειακό της επώνυμο

- Καθιερώθηκε ο πολιτικός γάμος

- Καθιερώθηκε αυτοτελής σύνταξη, επίδομα τοκετού και μητρότητας στην αγρότισσα, καθώς και το δικαίωμα ισότιμης συμμετοχής της στο αγροτικό και συνεταιριστικό κίνημα

- Ιδρύθηκαν πάνω από 200 νέοι παιδικοί σταθμοί, 12 βρεφονηπιακοί, 30 κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού, ενώ

λειτούργησαν για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 1974 παιδικοί σταθμοί στις αγροτικές περιοχές

- Αυξήθηκε η άδεια μητρότητας από 12 σε 14 εβδομάδες

- Θεσμοθετήθηκαν οι 111 και 112 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας και ο ευρωπαϊκός χάρτης που διασφαλίζουν την ισότητα στις εργασιακές σχέσεις, στην εκπαίδευση, απασχόληση και τις προαγωγές

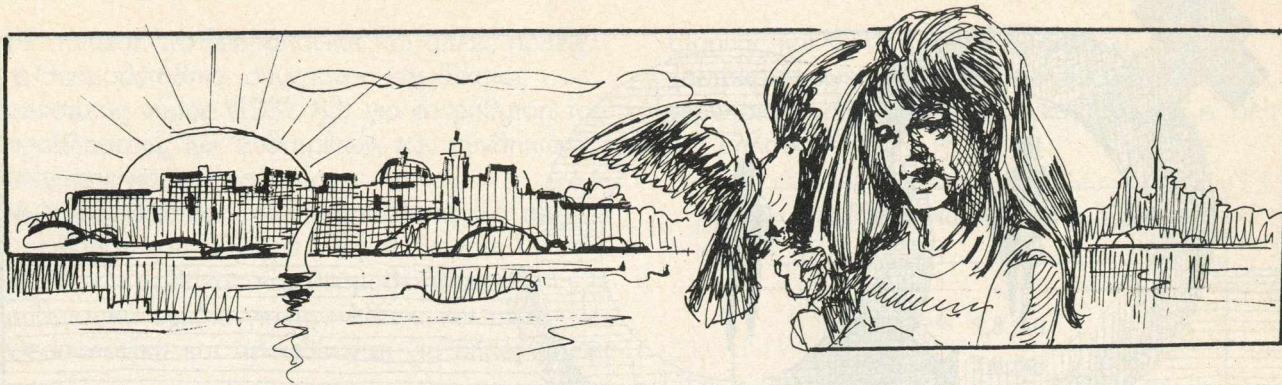
- Υλοποιούνται ειδικά προγράμματα για την καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών

- Παίρνονται μέτρα δετικής δράσης για την επαγγελματική εκπαίδευση και απασχόληση των γυναικών: στα προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης, οι προσλήψεις γυναικών επιδοτούνται με αυξημένα κονδύλια, ενώ στις σχολές επαγγελματικής κατάρτισης οι γυναίκες εισάγονται με προτεραιότητα

- Λειτουργούν ειδικά προγράμματα επιδοτούμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης γυναικών σε παραδοσιακά ανδρικά επαγγέλματα καθώς και εκτεταμένα προγράμματα επιδοτούμενου ενεργού επαγγελματικού προσανατολισμού για γυναίκες

- Καθιερώθηκε η γονική άδεια και για τους δύο γονείς και τα οικογενειακά επιδόματα δίνονται στη μητέρα και τον πατέρα

- Χορηγούνται για πρώτη φορά οικογενειακά επιδόματα σε ανύπαντρες μητέρες, σε γυναίκες στρατιωτών ή φυλακισμένων, σε ορφανά παιδιά, σε οικογένειες παλιννοστούντων μεταναστών ή πολιτικών προσφύγων

22 Χτίζουμε την Ελλάδα της Εθνικής Ανεξαρτησίας και Ειρήνης

Αντίθετα με την πολιτική της υποτέλειας και εξάρτησης της Δεξιάς του παρελθόντος και του παρόντος, το ΠΑΣΟΚ δίνει με επιτυχία τη μάχη της Ελλάδας σε όλα τα μέτωπα.

Με τη σθεναρή δέση της Κυβέρνησης της Αλλαγής πετύχαμε την κατοχύρωση των δικαιωμάτων μας στην ΕΟΚ. Από τα Κοινοτικά Ταμεία εισπράξαμε το 1983 900 εκ. λογιστικές μονάδες έναντι 121 εκ. που είχε εισπράξει η ΝΔ το 1981. Από τα μεσογειακά προγράμματα εισπράτουμε 190 δισ. δρχ. σε σύνολο 400 δισ. Συμπεριλήφθηκαν στη χρηματοδότηση της ΕΟΚ όλοι οι νομοί της χώρας και όχι μόνο οι 20 όπως είχε δεχθεί η ΝΔ, δόθηκαν μεγάλες αυξήσεις στα μεσογειακά προϊόντα και με το ελληνικό μνημόνιο λήφθηκαν μέτρα για την προστασία της ελληνικής βιομηχανίας - βιοτεχνίας και της μικρής και μεσαίας γεωργικής καλλιέργειας. Σε απάντηση των

Ευρωβουλευτών της ΝΔ που υποστήριζαν ότι είναι πρώτα Ευρωπαίοι, εμείς λέμε: Πρώτα η Ελλάδα.

Κάναμε τη χώρα μας σεβαστή σε εχδρούς και φίλους με την Ανεξάρτητη, Αδέσμευτη, Περήφανη Εξωτερική Πολιτική του Ανδρέα Παπανδρέου.

Υπογράψαμε τη συμφωνία για την οριστική απομάκρυνση των βάσεων και προωδούμε την προοπτική για απύραυλα Βαλκάνια.

Συμπαράτασώμαστε ενεργά στον αγωνιζόμενο Κυπριακό λαό. Και πρωτοστατούμε στο Διεθνές Κίνημα για την Ειρήνη. Όταν μας ρωτούν αν είμαστε με τη Δύση ή την Ανατολή, απαντάμε: Είμαστε με την Ειρήνη. Αυτή την Ελλάδα χτίζουμε. Την Ελλάδα της Ειρήνης, της Εθνικής Ανεξαρτησίας, της Δημοκρατίας, της Προκοπής και της Ελπίδας.

**Μαζί με τη Νέα Νίκη
και τώρα πάλι ΠΑΣΟΚ
για καλύτερες μέρες**